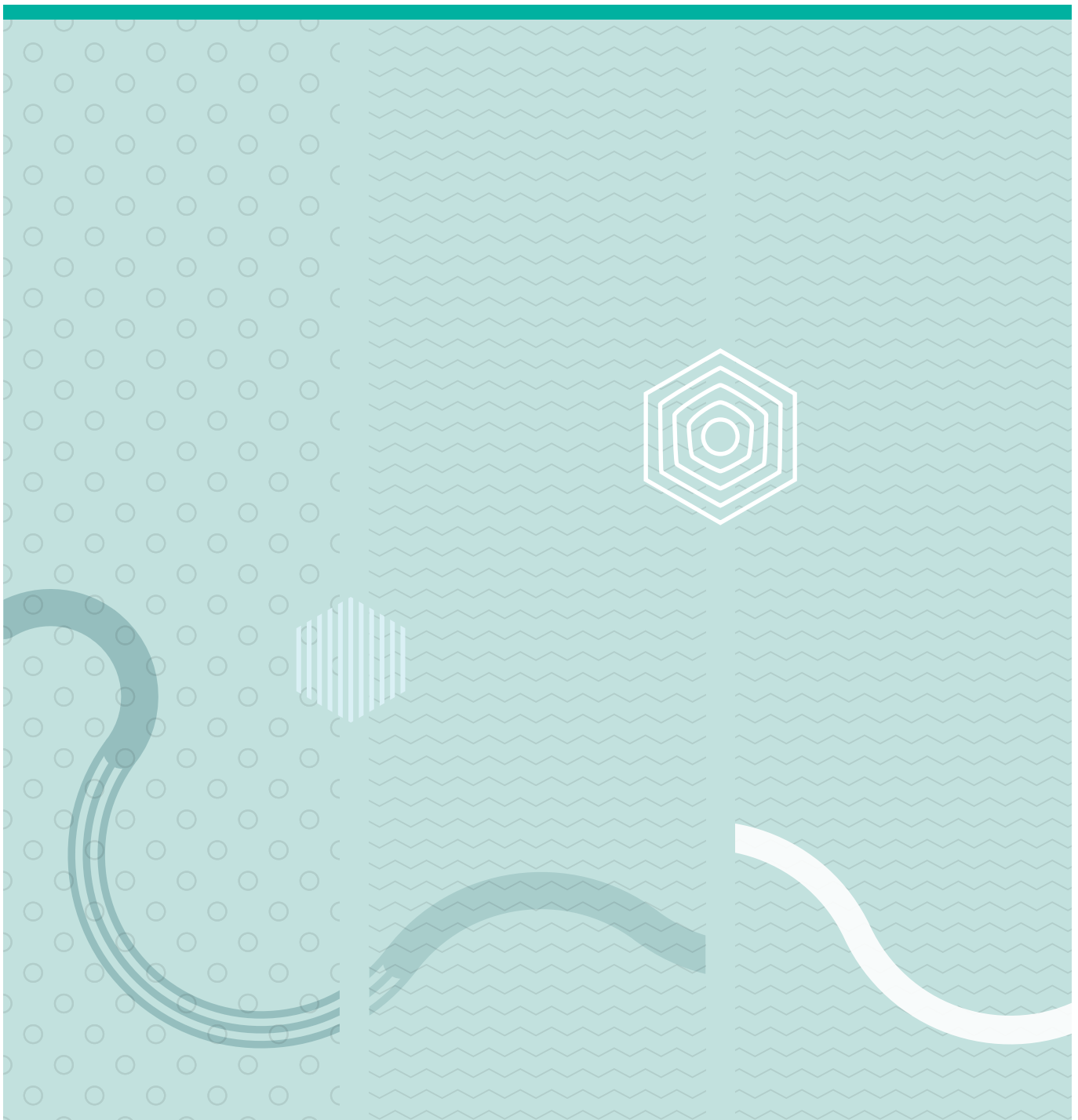


Akademisk språkkafé - ASK

Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt

Sluttrapport

Beate Lie Sverre
Liv Helene Jensen
Anne Skjæret Stenhammer
Marit Gjone Sandsleth
Hjørdis Frisnes





Beate Lie Sverre
Liv Helene Jensen
Anne Skjæret Stenhammer
Marit Gjone Sandsleth
Hjørdis Frisnes

Akademisk språkkafé - ASK

Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt

Sluttrapport

© 2020 Beate Lie Sverre, Liv Helene Jensen, Anne Skjæret Stenhammer, Marit Gjone
Sandsleth, Hjørdis Frisnes
Universitetet i Sørøst-Norge
Institutt for sykepleie- og helsevitenskap
Drammen, 2020

Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge nr. 54

ISSN: 2535-5325 (Online)

ISBN: 978-82-7860-449-6 (Online)



Utgivelser i skriftserien publiseres som Creative Commons* og kan kopieres fritt og videreføres til andre interesserte uten avgift. Navn på utgiver og forfatter(e) angis korrekt.

*<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no>

Sluttrapport: Akademisk Språkkafé - ASK
Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G. og H. Frisnes (2020)

AKADEMISK SPRÅKKAFÉ – ASK
Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt

SLUTTRAPPORT

Av

Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G. og H. Frisnes

Universitetet i Sørøst-Norge (USN)

Drammen, august 2020

Forord

Aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé, forkortet ASK, har vært et samarbeid mellom biblioteket og Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Institutt for sykepleie- og helsevitenskap ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN), campus Drammen. Prosjektet startet i desember 2017 og ble avsluttet desember 2019. Høsten 2019 ble Akademisk språkkafé etablert som et fast veiledningstilbud til sykepleierstudenter med norsk som andrespråk (N2-studenter) ved Institutt for sykepleie- og helsevitenskap, USN, først ved campus Drammen, deretter ved campus Vestfold, mens ASK planlegges ved campus Porsgrunn.

Det er publisert to delrapporter fra prosjektet. Delrapport I gjorde rede for prosjektets bakgrunn, hensikt, problemstillinger, organisering, finansiering og samarbeidspartnere, samt prosjektets status, en foreløpig oppsummering av læringsaktivitetene og plan for videreutvikling av disse (Sverre, Stenhammer, Sandsleth, Frisnes, & Jensen, 2019). Delrapport II rapporterte om prosjektets status for datainnsamling og analyse, om formidlingsaktiviteter og kunnskapsdeling fra prosjektet, samt plan for videreutvikling av ASK ut prosjektperioden (Sverre, Jensen, Stenhammer, Sandsleth, & Frisnes, 2019).

Dette er sluttrapporten for aksjonsforskningsprosjektet ASK. Her presenteres prosjektets bakgrunn, hensikt, problemstillinger, design og metoder. Mest oppmerksomhet rettes mot resultatene i prosjektet, det vil si læringsaktivitetene, strukturen og læringsmiljøet som er utviklet i ASK. De organisatoriske og strukturelle endringene som prosjektet har medført i organisasjonen diskuteres. Foreløpig og planlagt erfaringsdeling og publisering fra prosjektet ASK oppsummeres. Det konkluderes med at prosjektets mål om å utvikle læringsaktiviteter og gode læringsarenaer for faglig- og norskspråk-utvikling for N2-studenter er oppnådd.

Stor takk til alle deltakerne i ASK-prosjektet; sykepleierstudenter med norsk som andrespråk, sykepleierstudentassistenter, bibliotekarer, frivillige, lærere ved sykepleierutdanningen, ledere ved Institutt for sykepleie- og helsevitenskap og universitetsbiblioteket, campus Drammen, USN. Deres motivasjon og vilje til læring og endring har gjort det mulig å gjennomføre aksjonsforskningsprosjektet og etablere Akademisk språkkafé - ASK som et fast veiledningstilbud til studenter med norsk som andrespråk.

Sammendrag

I sluttrapporten for aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé - ASK presenteres prosjektets bakgrunn med redegjørelser for demografi, mangfold og tidligere forskning om studenter i høyere utdanning som har majoritetsspråket som andrespråk og pedagogiske metoder tilpasset disse studentene. Videre beskrives nasjonale strategier og Universitet i Sørøst-Norge (USN) sine utdanningspolitiske målsettinger om å øke andelen av minoritetsstudenter i høyere utdanning og å utvikle høy utdanningskvalitet. Det gjøres rede for bakgrunnen for at den aktuelle utdanningsinstitusjonen ønsket endringer og utvikling av utdanningsfaglig kompetanse i pedagogiske tilnærminger til sykepleierstudenter med norsk som andrespråk.

De metodiske tilnærmingene presenteres ved beskrivelser av prosjektets design, hensikt og målsettinger, problemstillinger, organisering og metoder for datagenerering og analyse.

Resultatene fra prosjektet oppsummeres med beskrivelser av Akademisk språkkafé – ASK. Tid og sted for ASK, strukturen og læringsaktivitetene i ASK, veilederne og læringsmiljøet i ASK, samt sykepleierstudentene med norsk som andrespråk, blir grundig presentert.

Det argumenteres for at ASK har medført flere kollektive læringsprosesser i organisasjonen, og en rekke strukturelle endringer i utdanningsinstitusjonen diskuteres. Den gjennomførte og planlagte kunnskaps- og erfaringsdeling fra ASK oppsummeres.

Det konkluderes med at prosjektets mål om å utvikle læringsaktiviteter og gode læringsarenaer for norskspråk- og sykepleiefaglig utvikling for sykepleierstudenter med norsk som andrespråk er oppnådd. Prosjektet har også bidratt til utdanningsfaglig kompetanseutvikling for sykepleiefaglige ansatte og bibliotekarer i møtet med sykepleierstudenter med norsk som andrespråk. Rapporten avsluttes med en tale av en sykepleierstudent med norsk som andrespråk som deler sine erfaringer med å delta i Akademisk språkkafé – ASK.

Nøkkelord: aksjonsforskning, studenter med norsk som andrespråk, andrespråklæring, læringsmiljø, sykepleierutdanning, universitetsbibliotek

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	5
2. Bakgrunn for aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé – ASK.....	6
3. ASK - Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt.....	9
3.1. Aksjonsforskningsdesign	9
3.2. Hensikt og målsettinger	9
3.3. Problemstillinger	9
3.4. Prosjektets innledende fase	10
3.5. Prosjektets organisering	11
3.6. Metoder	14
4. Akademisk språkkafé – ASK.....	16
4.1. Tid og sted for ASK	16
4.2. Strukturen og læringsaktivitetene i ASK	18
4.3. Veilederne og læringsmiljøet i ASK	20
4.4. N2-studenter i ASK.....	22
5. Strukturelle endringer som følge av aksjonsforskningsprosjektet ASK.....	24
5.1. Kollektive læringsprosesser	24
5.2. Etablering av ASK på flere campus	26
5.3. Individuell mentorstøtte	27
5.4. Tverrfaglighet og samarbeid på tvers i organisasjonen	28
5.5. Kultur- og språkutveksling for utvekslingsstudenter	28
5.6. ASK under covid-19-pandemien	29
6. Kunnskaps- og erfaringsdeling fra ASK	31
7. Avslutning.....	34

Sluttrapport: Akademisk Språkkafé - ASK

Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G. og H. Frisnes (2020)

Vedlegg 1: Tilråding av NSD

Vedlegg 2: Referat styringsgruppemøte ASK

Vedlegg 3: Frammøte-protokoll

Vedlegg 4: Intervjuguide individuelle intervjuer

Vedlegg 5: Intervjuguide fokusgruppeintervjuer

Vedlegg 6: Invitasjon og program Dialogkonferanse 22.05.19

1. Innledning

Aksjonsforskningsprosjektet ASK er avsluttet. Basert på prosjektets vellykkede resultater, støtte fra ledelsen og stor entusiasme blant faglig ansatte ved sykepleierutdanningen, bibliotekarer, sykepleierstudentassistenter og sykepleierstudenter med norsk som andrespråk, er aksjonen, som fikk tittelen Akademisk språkkafe – ASK, etablert som et fast tilbud for sykepleierstudenter med norsk som andrespråk ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Dette er sluttrapporten for prosjektet. Aksjonsforskningsprosjektet har vært et samarbeid mellom faglig ansatte ved Institutt for sykepleie- og helsevitenskap, Fakultet for helse- og sosialvitenskap og bibliotekarer ved universitetsbiblioteket ved USN, campus Drammen. Sluttrapporten bygger på prosjektets to delrapporter (Sverre, Jensen, et al., 2019; Sverre, Stenhammer, et al., 2019).

Prosjektet startet høsten 2017 og ble avsluttet desember 2019. Innledningsvis i denne sluttrapporten redegjøres det for prosjektets bakgrunn og behovet for forandring i utdanningsinstitusjonen. Deretter beskrives og begrunnes valg av design, prosjektets hensikt og de teoretiske perspektivene som ligger til grunn for prosjektets problemstillinger. Så presenteres den innledende fasen i prosjektet, organiseringen og datagenererings- og analysemetodene som er anvendt. Størst oppmerksom i denne sluttrapporten rettes mot læringsaktivitetene, læringsmiljøet og strukturen i ASK som er utviklet for å imøtekomme behovene til sykepleierstudenter som har norsk som andrespråk.

Aksjonsforskningsprosjektet ASK har medført en rekke strukturelle endringer i organisasjonen som diskuteres. Den gjennomførte og planlagte kunnskaps- og erfaringsdelingen fra ASK oppsummeres. Avslutningsvis konkluderes det med at prosjektets målsettinger i stor grad er oppnådd, og at prosjektet har bidratt til utdanningsfaglig kompetanseutvikling for sykepleiefaglige ansatte og bibliotekarer i møtet med sykepleierstudenter med norsk som andrespråk. Rapporten avsluttes med en tale av en sykepleierstudent med norsk som andrespråk som deler sine erfaringer med å delta i Akademisk språkkafé – ASK.

2. Bakgrunn for aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé – ASK

I høyere utdanning i Norge er antall studenter med norsk som andrespråk (N2-studenter) stadig økende¹. I Drammen kommune var det i 2017 29% innvandrere². I dag har Viken fylke en større andel innvandrere enn landet forøvrig³. Antall N2-studenter ved sykepleierutdanningen i Drammen har vært stigende i tråd med tiltakende mangfold i regionen.

I *Studentenes helse- og trivselsundersøkelse* i 2018 kom det imidlertid fram at diskriminering av minoritetsstudenter i høyere utdanning forekom (Knapstad, Heradstveit, & Sivertsen, 2018). Videre viste nasjonale og internasjonale studier at mange studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn opplevde psykisk uhelse og ensomhet i studietiden, og flere hadde også erfart dårlig læringsutbytte og utfordringer med å gjennomføre studiene på normert tid (Crawford & Candlin, 2013; Fuller, 2013; Guhde, 2003; Kanstad, 2013; Khawaja, Chan, & Stein, 2017; Salamonson et al., 2011; Sjo, 2012). Studier i Norge viste at faglig ansatte i høyere utdanning hadde lite oppmerksomhet på læreforutsetningene hos N2-studenter, og at frafallet fra studiene hadde vist seg over tid å være større blant N2-studenter enn studenter med norsk som førstespråk (Greek, 2004; Jonsmoen & Greek, 2017).

Høsten 2017 var det ikke etablert spesifikke strategier eller tiltak for å styrke faglig og språklig utvikling blant N2-studenter ved bachelorutdanningen i sykepleie ved Høgskolen i Sørøst-Norge. I følge forskere ved OsloMet var det generelt i høyere utdanning i Norge og i Norden i liten grad utviklet undervisnings- og veiledningsstrategier og vurderingsformer som var tilpasset språklig og kulturell variasjon (Jonsmoen & Greek, 2015). I England derimot, også fra USA, fantes en del forskning om tilpassede læringsaktiviteter for studenter med engelsk som andrespråk. Mange av disse studiene omhandlet sykepleierstudenter. Kort sagt var anbefalingene fra denne forskningen at studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn trenger støttende, trygge læringsmiljøer, der studentene er i små grupper bestående av en

¹ Andelen studenter i hele befolkningen i alderen 19–24 år øker stadig, men for norskfødte med innvandrerforeldre har andelen studenter vokst mer enn for de andre gruppene. 35 prosent av landets 19–24 åringer var i høyere utdanning høsten 2016, mens blant norskfødte med innvandrerforeldre var hele 44 prosent studenter, der flest er kvinner uansett bakgrunn. Siden 2001 har denne andelen vokst med 19 prosentpoeng for norskfødte med innvandrerforeldre, mens den har vokst med 4 prosentpoeng for innvandrere (Steinkellner, 2017). I 2019 var om lag 19 prosent av studenter i høyere utdanning innvandrere (<https://www.ssb.no/statbank/table/08091/tableViewLayout1/>)

² <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/14-prosent-av-befolkningen-er-innvandrere>

³ 20,9% innvandrere i Viken fylke, mens det er 18,2% innvandrere i hele landet (<http://khs.fhi.no/webview/>)

blanding av studenter med ulik språklig bakgrunn, med planlagte diskusjonssirkler, parvise dialoger og med bruk av virksomme læringsstrategier for språklig utvikling. Individuell veiledning med studentmentor fra høyere trinn i utdanningen ble også anbefalt (Brown, 2008; Flinn, 2004; Fuller, 2013; Guhde, 2003; Olson, 2012; Rogan & San Miguel, 2013; Sanner & Wilson, 2008). Studier fra Norge, Finland og Sverige viste at veiledning av studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn må innebære bevisst refleksjon over språket, og at veiledning og støtte må skje i aksepterende og inkluderende læringsfellesskap (Engen & Kulbrandstad, 2005; Mikkonen, Elo, Tuomikoski, & Kaariainen, 2016; Sandwall, 2010). Det ble imidlertid etterlyst mer forskningsbasert kunnskap om tilpassede læringsaktiviteter og gode læringsmiljøer for språk- og fagutvikling hos studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn i høyere utdanning generelt, og i profesjonsutdanningene spesielt (Mikkonen et al., 2016).

Da prosjektet ASK startet, var utdanningsinstitusjonen en høyskole: Høgskolen i Sørøst-Norge, HSN. Både nasjonale utdanningspolitiske meldinger for høyere utdanning og lokale strategier og planer ved HSN hadde målsettinger om å øke andelen av minoritetsstudenter i høyere utdanning, å utvikle høy utdanningskvalitet og undervisere med god faglig og utdanningsfaglig kompetanse for at alle studenter skulle oppnå best mulig læringsutbytte innen normert studietid (Høgskolen i Sørøst-Norge, 2017b, 2017c; Kunnskapsdepartementet, 2016). Det var også utviklet handlingsplaner og strategier ved HSN knyttet til mangfold, inkludering og likestilling (Høgskolen i Sørøst-Norge, 2017a). Som et ledd i dette arbeidet ble Loveleen Rihel Brenna, kjent foredragsholder, invitert for å holde et foredrag ved HSN den 27. september 2017 om «Mangfoldsledelse» (<https://min.usn.no/ansatte/aktuelt/informasjon-alle-ansatte/ny-handlingsplan-for-likestilling-og-integrering-article209481-29158.html>). Brenna innledet med å si at det i Norge «ofte telles mangfold». *Mangfold* i et samfunn er imidlertid noe mer enn mange mennesker med mange ulike bakgrunner. *Mangfold* innebærer, ifølge Brenna, stor spennvidde i verdier, normer, kunnskap, kompetanse, ressurser og muligheter. Brenna avsluttet med følgende oppfordring: «Det er kraft i mangfoldet – vi må ha verktøy til å utløse denne kraften.» *Kraften* synes å innebære ulike perspektiver, ulik kompetanse og forskjellig type kunnskap som frembringes av et rikt mangfold blant studenter og ansatte i høyskolen. Om kraften utløses, kan ny kunnskap, mer toleranse, tillit og fellesskap skapes. Forstått slik, utgjør en mangfoldig studentgruppe en ressurs i utdanningsinstitusjonen, både for studenter, ansatte og, på sikt, for velferdssamfunnet.

Høgskolen i Sørøst-Norge ble akkreditert som Universitetet i Sørøst-Norge i løpet av prosjektperioden (mai 2018). Det nye universitetet satset på forskning på studentenes læring, pedagogiske metoder og på utvikling av lærernes utdanningsfaglige kompetanse. Prosjektet *USN Profesjon* er et eksempel på satsningen, som har som målsetting blant annet å utvikle ny, relevant og forskningsbasert kunnskap for profesjonene og profesjonsutdanningene for lærere og helse- og sosialfagene. Utvikling av nye forskningsbaserte pedagogiske metoder og læringsformer i utdanningene er vektlagt (Universitetet i Sørøst-Norge, 2020b). Utvikling av lærernes utdanningsfaglige kompetanse er blant annet forsøkt imøtekommet ved studietilbudet i universitets- og høyskolepedagogikk (20 studiepoeng) for tilsatte som har undervisningsoppgaver ved USN (Universitetet i Sørøst-Norge, 2020a). Erfaringer fra gjennomføringen av sistnevnte studietilbud er imidlertid at studenter med norsk som andrespråk ikke aktualiseres.

De faglig ansatte ved USN, campus Drammen, hadde i lengre tid vært bekymret for at mange N2-studenter fikk varsel om å ikke bestå kliniske studier på grunn av manglende norskferdigheter. Flere lærere var også foruroliget av at N2-studenter kunne droppe ut av studiene eller ikke gjennomføre studiet på normert tid. Manglende studiepoengproduksjon kunne medføre uheldige økonomiske konsekvenser både for studentene og for utdanningsinstitusjonen. Lærernes erfaringer var at N2-studentene strevde med å forstå hva som ble sagt av forelesere, av pasienter og av veiledere i kliniske studier. Lærerne kjente til at de aller fleste N2-studentene ofte studerte i mange flere timer enn N1-studenter, men likevel var N2-studentenes skriftlige arbeider ofte vanskelige å forstå. Både faglig ansatte og bibliotekarer opplevde at det var utfordrende å veilede N2-studentene, og at de manglet relevant veiledningskompetanse.

På denne bakgrunnen var det et ønske om forandring i organisasjonen til å utvikle hensiktsmessige pedagogiske metoder som kunne styrke faglig og språklig utvikling hos N2-sykepleierstudenter og å styrke veiledningskompetansen blant faglig ansatte og bibliotekarer. Prosjektet var godt forankret i HSN's, og senere USN's målsettinger for utdanningsforskning og utdanningsfaglig kompetanseutvikling for tilsatte med undervisnings- og veiledningsoppgaver, samt i planer om å utløse kraften som mangfoldet i institusjonen kan føre til.

3. ASK - Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt

Dette kapittelet redegjør for valg av design, prosjektets hensikt og kort om de teoretiske perspektivene som ligger til grunn for prosjektets problemstillinger. Den innledende fasen i prosjektet beskrives, før organiseringen av prosjektet blir presentert. Til sist beskrives datagenererings- og analysemetodene som er anvendt i prosjektet ASK.

3.1. Aksjonsforskningsdesign

Aksjonsforskning er regnet som en egnet tilnærming for å utvikle kunnskap om og bidra i endringsprosesser i organisasjoner (Coghlan, 2019). Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsdesign inspirert av anerkjente aksjonsforskere (Coghlan, 2019; Jensen, 2009; McNiff, 2010) ble derfor valgt for prosjektet ASK. I følge Coghlan (2019) er praktisk medvirkningsbasert aksjonsforskning en demokratisk og medvirkningsbasert tilnærming som kombinerer handling og refleksjon, teori og praksis, i utviklingen av kunnskap for å skape endring i organisasjonen.

3.2. Hensikt og målsettinger

Prosjektets hensikt var å utvikle læringsaktiviteter i sykepleierutdanningen som kunne styrke sykepleiefaglig og norsk språkutvikling, skriftlig og muntlig, hos N2-studenter. Målsettingene var å utvikle, prøve ut og evaluere læringsaktiviteter som skapte gode læringsarenaer for sykepleiefaglig og norsk språkutvikling for N2-studenter, og å utvikle fagpersonalets og bibliotekarenes utdanningsfaglige kompetanse i møtet med N2-studenter. Et overordnet mål var å utvikle en pedagogisk språk- og faglæringstilnærming som egner seg for studenter og ansatte med annen språklig bakgrunn.

3.3. Problemstillinger

Et sentralt poeng innen flerkulturell pedagogikk er at det kreves en pedagogisk tilnærming som *kombinerer faginnlæring med språkinnlæring* for å utvikle tilstrekkelige språk- og kommunikasjonsferdigheter for utdanning og arbeid (Jonsmoen & Greek, 2017, 2015). Teorier om andrespråklæring vektlegger at det skjer først og fremst gjennom deltakelse i sosiale samhandlingssituasjoner. Mentale og følelsesmessige forhold er involvert i læringsprosessene som omfatter både innlæring av ordforråd, grammatikk, uttale og rettskriving (Kulbrandstad &

Ryen, 2018). I dette prosjektet ble det derfor lagt til grunn et *sosiokulturelt læringsperspektiv*, der aktiv deltakelse og medvirkning i læringsprosessene fremheves og der læringen er dialektisk og det lærende mennesket er i samspill med andre mennesker og med omgivelsene (Hiim, 2010; Vygotsky, 1978).

På bakgrunn av disse teoretiske perspektivene ble følgende problemstillinger valgt for prosjektet: Hvilke undervisnings- og veiledningsstrategier kan anvendes for å kombinere faginnlæring med språkinnlæring? Hvordan skape gode læringsaktiviteter for N2-studenter så de lykkes med å gjennomføre sykepleierutdanningen med best mulige læringsresultater og innen normert tid?

3.4. Prosjektets innledende fase

Foranledningen til prosjektet var at en sykepleierstudent i tredje året, som selv hadde hatt språklige og faglige utfordringer, foreslo for en lærer om det var mulig for studenter med norsk som andrespråk å få samtale faglig med lærere og medstudenter et sted, gjerne på biblioteket, til en fast tid. Ideen medførte at tre faglig ansatte (Liv Helene Jensen, Beate Lie Sverre og Hjørdis Frisnes) ved bachelorutdanningen i sykepleie (campus Drammen) og to bibliotekarer ved universitetsbiblioteket (Anne Skjæret Stenhammer, Marit Gjone Sandsleth) begynte å undersøke erfaringer og tidligere kunnskap om tematikken. Vi samlet erfaringer gjennom samtaler med kollegaer om deres møter med N2-studenter og utfordringer og muligheter i undervisning og veiledning for denne studentgruppen. Videre søkte vi erfaringskunnskap hos rådgiver for videregående opplæring i Buskerud Fylkeskommune og hos lærere i videregående skole i regionen om hvilke tiltak og læringsaktiviteter som fungerte for minoritetsetniske elever. Flere innledende litteratursøk⁴ ble gjennomført for å få en samlet oversikt over relevant forskningslitteratur⁵. Flere møter med kunnskap- og erfaringsutveksling ble gjennomført med forskere ved OsloMet som hadde forsket på, og hadde erfaring med minoritetsetniske studentgrupper.

⁴ Søkord som ble anvendt i de innledende litteratursøkene var: ESL, EAL, english as second language, second language aquisition. Ordene ble kombinert med: nursing students, higher education og nursing education.

⁵ Et EndNote-bibliotek ble opprettet av Anne Skjæret Stenhammer på P:området/ASK for å samle relevant litteratur og dokumentasjon for prosjektet.

Prosjekt-ideen og prosjektbeskrivelsen (Sverre, Frisnes, Stenhammer, Sandsleth, & Jensen, 2017) ble forelagt instituttleder ved Institutt for sykepleie- og helsevitenskap og bibliotekleder. Begge ga tilslutning til at prosjektet kunne iverksettes. Prosjektet ble meldt til NSD, som 30.11.17 tilrådet gjennomføring (vedlegg 1). Prosjektleder Beate Lie Sverre har hatt det overordnede ansvaret for muntlig og skriftlig informasjon om prosjektet til alle deltakere, innhenting av skriftlig samtykke til deltakelse i prosjektet og for opplæring i de pedagogiske prinsippene og strukturen som etter hvert ble utviklet i ASK.

3.5. Prosjektets organisering

Prosjektet ble organisert på følgende måte. Det ble opprettet en *styringsgruppe* med instituttleder Lise Gladhus, biblioteksjef Frode Bakken (senere Kristin Østerholt, sist Ellen Hermanrud) og prosjektleder Beate Lie Sverre. Styringsgruppen gjennomførte årlige møter. Det avsluttende møtet for styringsgruppen ble gjennomført 26.06.19, der ledelsen ble forelagt prosjektets foreløpige resultater og kostnadsoversikt over eventuell drift av veiledningstilbudet ASK. I referatet fra møtet (vedlegg 2) konkluderes det med; «Styringsgruppen støtter at ASK's veiledningsprinsipper kan anvendes av profesjonsutdanninger ved USN som ønsker dette, og at arbeidsgruppen i ASK (se nedenfor) kan dele sine erfaringer fra ASK og støtte profesjonsutdanninger i USN som ønsker å starte ASK.» Dette var en gledelig beslutning. I kapittel fem i denne rapporten beskrives de strukturelle endringene som Akademisk språkkafé har medført i organisasjonen.

Det ble også opprettet en *arbeidsgruppe* bestående av fem personer med relevant kompetanse og posisjoner i organisasjonen. 1) Anne Skjæret Stenhammer - bibliotekleder i universitetsbiblioteket, campus Drammen. Hennes interessefelt var å utvikle universitetsbiblioteket som læringsarena og hvordan bibliotekarenes kompetanse best skulle kunne komme studentene til nytte i deres læringsprosesser. Hun har lang undervisnings- og veiledningserfaring innen generiske ferdigheter; systematiske litteratursøk og kildekritikk. 2) Marit Gjone Sandsleth – universitetsbibliotekar med master i litteraturvitenskap og interesse for og utdanning i språkfag. Hun har også lang undervisnings- og veiledningserfaring innen generiske ferdigheter, samt at hun har undervist i faget kommunikasjon og kultur i videregående skole. 3) Hjørdis Frisnes – universitetslektor med erfaring fra undervisnings- og veiledning av sykepleierstudenter, særlig i emnene psykisk helsearbeid og folkehelsearbeid.

Hun har stor interesse for studentenes trivsel i læringsprosessene, og har mangeårig profesjonserfaring som psykiatrisk sykepleier. 4) Liv Helene Jensen - førsteamanuensis og sykepleier med mange års undervisnings- og veiledningserfaring av studenter på bachelor og master-nivå. Hun har solid og anerkjent kompetanse innen aksjonsforskning. Hennes PhD omhandlet kvalitetsutvikling i pleie og omsorgstjenestene (Jensen, 2009) med aksjonsforskning som metodisk tilnærming. Hun har senere ledet flere aksjonsforskningsprosjekter. 5) Beate Lie Sverre – førsteamanuensis, sykepleier og sosialantropolog (med hovedfag innen utdanningsantropologi). Hun har i mange år undervist og veiledet sykepleier- og helsefaglige studenter på bachelor, master- og Ph.D. nivå i temaene kvalitative metoder, folkehelsearbeid, helsetjenesteutvikling og kultursensitivt helsearbeid. Hennes PhD omhandlet sammenhenger mellom migrasjon og helse (Sverre, 2016). Hun ble utnevnt som prosjektleder for aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé.

Arbeidsgruppens funksjon var å planlegge og organisere prosjektet, koordinere, utvikle og evaluere aktivitetene eller aksjonene, søke om eksterne finansieringstilskudd og kontakte og samarbeide med eksterne referansepersoner. Arbeidsgruppen møttes derfor én gang i måneden á 1 ½ time gjennom hele prosjektperioden. Prosjektleder innkalte med agenda til hvert møte, ledet møtene og skrev referat fra hvert møte. Det ble opprettet et eget lagringsområde på USN-server (P:område) der dokumentene ble lagret. Kun arbeidsgruppen har tilgang til dette området. Når dataene ikke lenger skal brukes, vil dataene bli arkivert i henhold til USN's regler for sikker arkivering, det vil si:

USN Research Data Archive (USN-RDA)

[\(https://bibliotek.usn.no/forskerstotte/forskningsdata/innsamling-lagring-og-arkivering-av-forskningsdata/\)](https://bibliotek.usn.no/forskerstotte/forskningsdata/innsamling-lagring-og-arkivering-av-forskningsdata/).

Arbeidsgruppen har også ansvar for å formidle og publisere prosjektets resultater i rapporter, vitenskapelige artikler og kronikker m.m. Status og videre planer for formidling og publisering beskrives i kapittel seks i rapporten.

Arbeidsgruppens fem medlemmer har også vært deltakere i *prosjektgruppen* sammen med fem til seks *studentassistenter*⁶. Dette var tredje-års sykepleierstudenter ved campus Drammen.

⁶ *Studentassistent* er en stillingsbetegnelse som lønnes i kode 1429, lønnstrinn 22 (uten bachelor) og 24 (med bachelor). Institutt for sykepleie- og helsevitenskap, USN, utlyser hvert år flere studentassistentstillinger som sykepleierstudenter kan søke på. Arbeidsoppgavene går i hovedsak ut på faglig veiledning og støtte til medstudenter på lavere nivå i utdanningen.

Prosjektleder har, sammen med programkoordinator for bachelorutdanningen i sykepleie, deltatt i ansettelsesprosessen av studentassistentene, som skjer hvert år i slutten av vårsemesteret. Hensikten har vært å sikre egnede kvalifikasjoner for deltakelse i ASK. Det var ønskelig å tilsette både kvinner og menn, unge og noe eldre som studentassistenter, og gjerne noen med erfaring som student med annen språklig og kulturell bakgrunn. Med andre ord; mangfold ble tilstrebet. Studentassistentene måtte ha bestått tidligere eksamener i sykepleierutdanningen. Om de hadde en særlig interesse for kommunikasjon og veiledning, var dette en ønskelig kvalitet. Sykepleierstudenter i tredje året av utdanningen ble foretrukket av to grunner. For det første hadde de gode forutsetninger for å veilede i temaer som de selv nylig hadde studert i løpet av det første og andre året i sykepleierutdanningen. For det andre var det gunstig for studentassistentene å utvikle og praktisere undervisning- og veiledningsprinsipper i ASK fordi faglig veiledning var ett av de sentrale læringsmålene i det tredje året av utdanningen. Totalt har tre puljer av fem til seks tredje-års studentassistenter deltatt i studieårene 2017/-18, 2018/-19 og 2019/-20. I siste pulje var det flere N2-studenter som selv har deltatt i ASK som søkte studentassistentstillingene, og to av dem er andre-års-studenter. Det er både fordeler og ulemper ved dette. Å være N2-studentassistent i ASK gir en unik mulighet for at nye N2-studenter i ASK opplever dem som gode rollemodeller som gir dem håp om å nå målet med å gjennomføre studiet. De vet ofte hvor «skoen trykker» og kan kanskje lettere forstå N2-studentenes behov og ønsker. En symmetrisk veiledningsrelasjon kan muligens også i større grad realiseres. En ulempe er at det blir for få studentassistenter i ASK som har norsk som førstespråk. Konsekvensene kan være dårligere læringsutbytte for N2-studentene i muntlig fremstillingsevne på norsk på grunn av manglende korrigeringer, samt mindre ordforråd på norsk. Vi har imidlertid ikke systematisk sammenlignet om språk-læringsutbyttet har blitt mindre på grunn av færre studentassistenter med norsk som førstespråk.

Tre *frivillige* har også vært i prosjektgruppen. Fra oppstarten av prosjektet deltok en pensjonert lærer med norsklærerkompetanse, og hun deltar fortsatt i gjennomføringen av ASK ved campus Drammen. Hennes verdifulle bidrag har først og fremst vært å veilede på skriftlige tekster i forhold til grammatikk og setningsoppbygging. To andre frivillige er kommet til underveis. Det er to nylig pensjonerte psykiatriske sykepleiere som deler sin erfaringskompetanse som sykepleiere, og de bidrar i fagsnakk om sykepleie og til bekreftelse av N2-studentene.

Prosjektets deltakere er med andre ord organisert i ulike grupper. Sist, men ikke minst, er *gruppen N2-studenter*, som består av studenter med norsk som andrespråk fra alle kull i sykepleierutdanningen, campus Drammen. Disse beskrives nærmere i kapittel 4.4.

Det ble tidlig opprettet egen *facebookgruppe* («Akademisk språkkafé») og et rom («Akademisk språkkafé») på universitets *læringsplattform* Canvas der alle deltakerne i ASK ble lagt til. Disse plattformene sikret at informasjon, oppsummeringer fra ASK, faglige og studietekniske råd ble tilgjengelige for alle deltagerne, samt at disse plattformene ble anvendt til rekruttering av nye N2-studenter.

3.6. Metoder

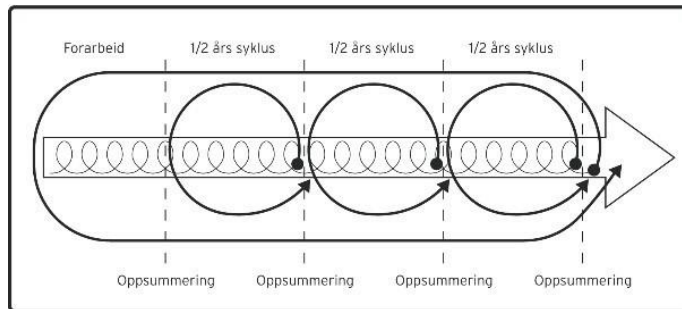
Prosjektgruppen har utgjort prosjektets «kjernegruppe» som har utviklet, gjennomført og evaluert læringsaktivitetene i ASK. Det er med andre ord prosjektgruppen som har gjennomført datagenerering og analyse av dataene i dette medvirkningsbaserte aksjonsforskningsprosjektet. Datagenerering og analyser har foregått systematisk og parallelt i sykliske prosesser (Coghlan, 2019). Følgende datagenereringsmetoder er anvendt:

- fremmøtere registrering av N2-studenter (vedlegg 3: Fremmøteprotokoll)
- individuelle intervjuer med N2-studenter (vedlegg 4: Intervjuguide). Totalt 15 individuelle intervjuer: 8 i 2018, 7 i 2019.
- flerstegs fokusgruppeintervjuer med prosjektgruppens deltagere (vedlegg 5: Intervjuguide). Totalt 14 fokusgruppeintervjuer: 5 i 2018, 7 i 2019, 2 i 2020.
- Logger fra læringsaktivitetene ble skrevet av lærere og studentassistenter for å lære av erfaringene i ASK (aksjonslæring) og for å gjøre nødvendige tilpasninger.

Alle intervjuene ble tatt opp som lydfiler og etterpå transkribert, delvis av arbeidsgruppens medlemmer og delvis av en profesjonell som ble finansiert av ISH. Lydfilene, transkripsjonene og loggene ble lagret på det sikrede P:området.

Analysene ble gjort i tråd med aksjonsforskningens prinsipp om medvirkning og foregikk i sykliske prosesser som bygget på hverandre med ulike tidsspenn og på ulike nivåer (Reason & Bradbury, 2008). De sykliske prosessene i prosjektet er illustrert i figur 1, der analysene pågikk både i utviklingen av læringsaktivitetene i ASK (spiralen inni pilen) og i oppsummerende

delrapporter publisert ved *USN Skriftserie* underveis i prosjektet (halvårssyklusene) og som sluttrapport.



Figur 1: Sykliske analyse- og læringsprosesser i ASK (etter Jensen, 2009)

I den indre spiralen og i oppsummeringene hører også registrering, opptelling og dokumentasjon av antall deltakere i ASK til. Dette ble gjennomført av bibliotekarene i arbeidsgruppen.

Den tredje spiralen i figur 1 illustrerer analysene av data som ble utviklet underveis i lærings- og forskningsprosessen og den metarefleksive analysen av det totale forskningsmaterialet. Materialet til den metarefleksive analysen omfatter individuelle intervjuer med N2-studentene, transkripsjoner fra flerstegs-prosjektgruppemøter, referater fra arbeidsgruppen og logger. For å utvikle kunnskap om læringsaktivitetene og -prosessene i ASK har både arbeidsgruppen og studentassistentene medvirket ved kreative kvalitative analyser av erfaringene fra læringsaktivitetene, oppsummeringene og fokusgruppeintervjuene underveis og identifisert sentrale temaer som vil være grunnlag for vitenskapelige publikasjoner.

4. Akademisk språkkafé – ASK

Aksjonen i prosjektet har fått tittelen Akademisk språkkafé, forkortet ASK. Den opprinnelige tittelen var «Språkhjelp i sykepleierutdanningen». Imidlertid ble tittelen endret i løpet av det første semesteret som aksjonene ble gjennomført. Årsaken var at mange av N2-studentene opplevde begrepet *språkhjelp* som stigmatiserende, og flere syntes det var vanskelig å blottlegge behovet for hjelp. Tittelen ble endret til «Akademisk Språkkafé». Begrepet akademisk språk ble valgt for å skille dette læringsaktivitetstilbudet fra folkebibliotekets tilbud om «Språkkafé - et samtaletilbud til alle som er nyankomne til Norge og Drammen». Tittelen tydeliggjør at det er et læringsaktivitetstilbud i akademisk språk i høyere utdanning, samt at kafé signaliserer noe sosialt og inviterende (Sverre, Stenhammer, et al., 2019).

Akademisk språkkafé ved campus Drammen består av læringsaktiviteter som imøtekommer behovene til sykepleierstudenter som har norsk som andrespråk. Nedenfor blir læringsaktivitetene grundig gjort rede for under presentasjonen av strukturen i ASK. Først beskrives og begrunnes valg av tid og sted for ASK.

4.1. Tid og sted for ASK

Akademisk språkkafé blir gjennomført hver onsdag kl. 14-16 fra og med onsdagen en uke etter oppstart for bachelorstudentene frem til to uker før juleferie. Oppstarten på nyåret er 2. uken etter nyttår frem til første halvdel av juni. Totalt antall gjennomføringer av ASK i løpet av et studieår er ca. 39 ganger.

Tidspunktet for gjennomføringen av ASK ble valgt fordi det var etter timebelagt undervisning og veiledning. Likevel har det hendt at forelesninger ble lagt på dette tidspunktet, noe N2-studentene opplevde vanskelig da de måtte prioritere ASK bort til fordel for forelesningene. Arbeidsgruppen tok dette opp med programansvarlig for bachelorutdanningen i sykepleie, og fra høsten 2019 ble praksis endret slik at det så langt som mulig ikke planlegges forelesninger som kolliderer med tiden for ASK. Når studentene gjennomfører kliniske studier og vaktene deres faller på en onsdag, kan de ikke delta i ASK. Det er bestemt at deltakelse i ASK ikke kan regnes inn i timetallet for kliniske studier. Noen N2-studenter har løst dette ved å legge studiedagen sin på onsdag for å kunne delta i ASK.

Biblioteket ble valgt som den fysiske hovedarenaen for læringsaktivitetene i ASK. Begrunnelsen var for det første, som tidligere nevnt, at det var en N2-student som initierte ideen. Vi hadde også kjennskap til at mange N2-studenter ofte brukte biblioteket, også lenge før prosjektet startet. Biblioteket var dermed allerede en kjent arena for mange av dem. En annen begrunnelse for valg av biblioteket som den fysiske hovedarenaen for ASK, var et ønske om å videreutvikle universitetsbiblioteket som læringsarena. *Kvalitetsreformen for høyere utdanning* (Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet, 2001-2002) medførte økt fokus på studentaktive læringsformer, og en av konsekvensene var at studentene strømmet til bibliotekene. Utviklingen av universitetsbiblioteket som læringsarena har vært, og er en kontinuerlig prosess, der målet er å utvikle et godt læringsmiljø som er tilpasset moderinstitusjonens krav og arbeidsmetoder. Bibliotekene i UH-sektoren har lang tradisjon som læringsarena for uformell læring. Selv om biblioteket er en godt synlig fysisk arena på campus, har bibliotekets plass i læringslandskapet vært uklar (Torrås i Calvo & Sætre, 2009). Etableringen av ASK i universitetsbiblioteket har bidratt til en synliggjøring av biblioteket som en formell og uformell læringsarena.

På spørsmål i intervjuene med N2-studentene om hvordan universitetsbiblioteket ble oppfattet som arena for ASK, kom det fram at det ble opplevd som «et internasjonalt sted», «et akademisk sted» der det var lett å få tilgang til bøker og kunnskap. Videre opplevdes biblioteket som «et hyggelig sted» og «en arena som er åpen for alle». En N2-student sa:

«Det er bra [i biblioteket], for du er på en måte fri. I et klasserom føler du deg ikke så fri. Ja, det er åpent. [...] Kan jeg bare ut? Så det er den friheten du får, følelsen».

En annen student opplevde at å være i biblioteket skaper fellesskap og nærhet til andre:

«Først og fremst er vi rundt andre vanlige elever. Vi er ikke bare etniske grupper. Det er veldig fint. Vi er ikke så separert fra de andre. Vi er en del av miljøet.»

Den fysiske arenaen for ASK i biblioteket består av et stort rom, delvis avskjermet av vegger og gardiner, som kan trekkes for ved behov. Det store rommet er møblert med et stort bord og stoler. Bordet kan gjøres større ved behov. Oppå bordet er det plassert et skilt som reserverer bordet for ASK hver onsdag kl. 14-16. I rommet står også en stor, mobil tavle, en flip-over og på den ene veggen henger et stort verdenskart. I tillegg er det reservert ett grupperom med tilgang til stor skjerm.

4.2. Strukturen og læringsaktivitetene i ASK

Strukturen for ASK ble utviklet våren 2018 og er beskrevet i delrapport I og II (Sverre, Jensen, et al., 2019; Sverre, Stenhammer, et al., 2019). Da strukturen og måten å gjennomføre ASK på ble evaluert som en egnet tilnærming som sikrer involvering, medvirkning og faglig og språklig læring for N2-studentene, ble strukturen videreført. Denne strukturen for en Akademisk språkkafé anbefales for andre som ønsker å starte en pedagogisk språk- og faglæringstilnærming i egen organisasjon.

Strukturen i ASK er følgende:

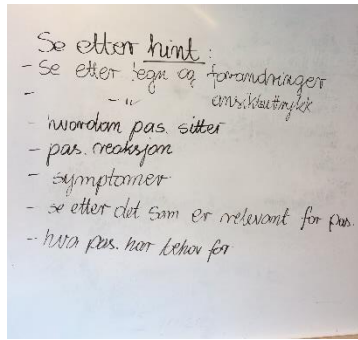
ASK starter kl. 14.00 med at kaffe og kjeks tilbys og alle hilser på hverandre med blikk-kontakt, smil og lett småprat. Prosesslederen (som er avklart før ASK starter) innleder til en presentasjonsrunde blant de fremmøtte.

N2-studentene presenterer seg etter tur med navn, kull-tilhørighet, hvilket morsmål de har og hvilket land de opprinnelig kommer fra. De forteller også hva de ønsker veiledning i. Veiledningsbehovene er forskjellige. De kan for eksempel være ønske om refleksjon over opplevelser de har hatt i kliniske studier, språklig og faglig veiledning på arbeidskrav, forberedelser til muntlig eksaminasjon, veiledning på studieteknikk og/eller på skriftlige tekster. Flere kommer også for å øve seg på å snakke *sykepleie på norsk* og tilegne seg et større ordforråd.

Veilederne presenterer seg også i innledningsrunden, og de forteller hva de kan bidra med av veiledning; sykepleiefaglig veiledning, veiledning på norskspråk muntlig og skriftlig, veiledning på akademisk skriving og litteratursøk. Prosesslederen oppsummerer runden ved å identifisere veiledningsbehovene. Deretter organiseres veiledningen ved å dele studentene i grupper, fordele veilederne etter kompetanse og studentenes behov, og plassere gruppene på egnede steder i lokalene ASK har til rådighet. Prosesslederen har også ansvaret for å ønske velkommen til N2-studenter som dropper innom underveis i ASK og spørre dem om hvilke av de pågående læringsaktivitetene de kan tenke seg å delta i. Den innledende runden tar ca. en halv time.

Fra ca. kl. 14.30 til kl. 15.30 foregår ulike læringsaktiviteter tilpasset N2-studentenes faglige og språklige behov. En sentral læringsaktivitet ble begrepsfestet som *fagsnakk* i grupper, der fag- og språkinnlæring skjer parallelt. Aktiviteten *fagsnakk* innebærer at N2-studentene stimuleres og motiveres til snakke sykepleie, enten ved å fortelle og reflektere over aktuelle

sykepleiefaglige problemstillinger eller ved å lese norske sykepleiefaglige tekster fra pensum, tekster i arbeidskrav eller i eksamensoppgaver. Tavle og/eller «flip-over» anvendes hyppig (bilde 1 og 2), der N2-studentene oppfordres til å skrive stikkord fra samtaler som pågår. N2-studentene får dermed øve seg på å stå fram, snakke og skrive tekst foran andre. Dette er en praksis som gir assosiasjoner til lærerrollen og som for mange kan styrke selvtilliten.



Bilde 1: Tavle med stikkord fra samtaler i ASK



Bilde 2: Bruk av flip-over i ASK

(Foto: Beate Lie Sverre. Gjengitt med tillatelse og samtykke til avbildning.)

Korrigeringer av språk, skriftlig og muntlig, avtales alltid først. Det foregår også *gruppevise læringsaktiviteter* der studentenes egne tekster, deler av pensum eller litteratursøk studeres, enten med en frivillig, en bibliotekar eller en med-student, såkalt «peer»-veiledning.

En form for spillet «Alias» ble utviklet, en læringsaktivitet som kan bidra til større ordforråd. Denne formen for Alias besto av en bunke med kort, der det på hvert kort sto skrevet ett sykepleiefaglig begrep, for eksempel *empati*, *sykepleietiltak*, *etisk refleksjon*. En N2-student trakk ett kort fra bunken og forklarte ordet for tilhørerne ved hjelp av å assosiere og finne andre ord for begrepet. Tilhørerne skulle gjette seg fram til hvilket begrep som sto på kortet.

Avslutningsvis, ca. kl. 15.30-16.00, samles alle rundt det store bordet. Prosesslederen stiller spørsmålet: *hva har du lært i dag?* Hver N2-student forteller etter tur hva de har lært. Alle N2-studentene får dermed innblikk i hva som har foregått i de andre gruppene. Dette skaper felles refleksjon over handling som ofte resulterer i nye diskusjoner og mer læring. Stikkord fra tavlen eller «flip-over» anvendes gjerne i denne oppsummeringsrunden. Ofte tas det bilde av tavlen med stikkord, og bildet legges umiddelbart ut på læringsplattformen Canvas til orientering for alle N2-studenter som deltar i ASK.

4.3. Veilederne og læringsmiljøet i ASK

Prosjektleder har hatt ansvar for å sette opp turnus for veilederne i ASK for et halvt år av gangen. Det ble tilstrebet at to studentassistenter, en sykepleiefaglig lærer, en bibliotekar og en til tre frivillige deltok i ASK pr. gang. I oppstarten av ASK på høsten er det nødvendig at det er to sykepleiefaglige lærere som deltar i ASK hver gang. Begrunnelsen er at studentassistentene er nye i ASK, og de trenger opplæring og veiledning for å kunne veilede og etter hvert være prosessledere i ASK. Lærerne er derfor prosessledere i ASK i oppstarten og frem til studentassistentene føler seg trygge nok til å organisere læringsaktivitetene i ASK. Det har vist seg at det har vært nyttig å være to studentassistenter til å lede ASK pr. gang for å kunne identifisere alles veiledningsbehov og organisere veiledningen i mindre grupper eller individuelt.

De sykepleiefaglige lærerne var først de tre lærerne i arbeidsgruppen. Etter hvert var det flere lærer-kolleger som ønsket å være med i ASK. Etter avtale med ledelsen ble førstelektor Marthe Lyngås Eklund og universitetslektorene Siv Roel og Patricia Palomino Rostad innlemmet i turnusen i ASK fra og med høsten 2019. Sistnevnte lærer har selv N2-bakgrunn med stor forståelse for N2-studentenes utfordringer. Siv Roel har ansvar for studenter som gjennomfører deler av sykepleierstudiet i europeiske land. Hun har stor interesse for, og ønsker mer kjennskap til hvordan det er å studere i nye og ukjente kontekster. Marthe Lyngås Eklund har ansvar for internasjonalisering av sykepleierstudenter i afrikanske land. Hennes engasjement i ASK medførte det som ofte omtales som en «sløyfe» i aksjonsforskning; en læringsaktivitet som sprang ut av prosjektet ASK, kalt «språk- og kultur-utveksling». Denne omtales i kapittel 5.5. Avslutningsvis i prosjektet, før ASK ble etablert som en fast læringsaktivitet ved campus Drammen, startet en bibliotekar til som veileder i ASK. Bibliotekar Jana Myrvold har også norsk som andrespråk, har bodd lenge i Norge og snakker meget godt norsk. Fra og med januar 2020 er det bibliotekarene Marit Gjone Sandsleth og Jana Myrvold som veileder annenhver onsdag i ASK.

Veiledning krever forberedelser (Tveiten & Iversen, 2018). I prosjektperioden ble forberedelsene til hver ASK gjennomført ved at veilederne som var satt opp i turnusen, møttes en halv time før ASK startet. Etter prosjektperioden er *pre-veiledningen* begrenset til ett kvarter før ASK begynner. I pre-veiledningen forteller de som var med i forrige ukes ASK hva som skjedde. Hensikten er å få kjennskap til om det er noe som bør følges opp og tilstrebe en form

for kontinuitet i fag og/eller i forhold til studenter. Veilederne avtaler hvem som skal være prosessleder. For å forberede seg på hvilke temaer som kan komme opp i dagens ASK, samtales det videre om hvilke emner, arbeidskrav og eksamener som studentene i første-, andre og tredjeåret har. Veilederne minner hverandre på at de skal snakke minst mulig selv i ASK, og at de skal stimulere og motivere N2-studentene til *fagsnakk* og korrigere, bekrefte og anerkjenne N2-studentenes tale og tekst.

For å lære og å videreutvikle læringsaktivitetene i ASK, møttes veilederne etter ASK til en halv time med *etter-veiledning*. Etter-veiledningen var inspirert av den anerkjennende tilnærmingen (appreciative inquiry) ved Ludema og Fry (Ludema & Fry, 2008), og spørsmålet som da først og fremst ble diskutert var; hva fungerte godt i dag? Særlig viktig var det at studentassistentene måtte få anerkjennende tilbakemeldinger på sin deltakelse i ASK, med den hensikt at de skulle videreutvikle sine veiledningsferdigheter. Andre spørsmål som ble diskutert var; Hva kunne vært gjort annerledes, og hvorfor? Etter prosjektperioden er *etter-veiledningen* begrenset til ett kvarter.

Studentassistentenes rolle i ASK har vist seg å ha stor betydning for N2-studentene. De fremstår som viktige rolle-modeller, og de har evnet å skape tillit ved at de selv er studenter og viser interesse for N2-studentene. I tillegg er studentassistentene faglig oppdaterte med hensyn til arbeidskrav, pensum og eksamener i sykepleierutdanningen. Studentassistentene er derfor avgjørende for den faglige kvaliteten i ASK. Det har vist seg at å kombinere en studentassistent (eller en sykepleiefaglig lærer) med en bibliotekar eller en frivillig i veiledning av N2-studenter, er viktig med tanke på å oppnå sykepleiefaglig kvalitet parallelt med norskspråklig utvikling. Det er generert mange data knyttet til studentassistentenes rolle i ASK. Disse skal anvendes i egen publisering som omtales nærmere i kapittel seks.

Betydningen av å skape et godt, anerkjennende og trygt *læringsmiljø* i ASK fremsto tidlig som avgjørende for fag- og språkutvikling hos N2-studentene. Sentrale virkemidler var å vise oppmerksomt nærvær og interesse for N2-studentene, å anerkjenne kunnskap som N2-studentene delte, og å være åpne for alternative måter å forstå for eksempel helse, sykdom, behandling og utdanning på. Videre var det viktig å ha mot til å korrigere og å utfordre N2-studentene til å stå fram og snakke. Sist, men ikke minst, må veilederne være tålmodige og aktivt lyttende.

Utsagn fra N2-studentene i intervjuene tyder på at læringsmiljøet i ASK har kvaliteter som gir gode forutsetninger for læring. En sa: «Jeg føler meg trygg. Det er trygt og åpent i ASK.» En annen sa: «Her blir jeg sett, bekreftet positivt og det gir mot!» En N2-student var opptatt av respekt: «I ASK er det respekt og likhet på tvers av kulturer og religioner. Alle får hjelp. Jeg føler at det er noen som vil høre på meg.» Videre fortalte en:

«I ASK vi kan være veldig åpen. Det er ikke noe fordømming. Uansett hvor uklar vi sier det, de prøver å forstå oss. Det er litt sånn man er fri. Du bare sier hva som er i hjertet.»

Opplevelsen av anerkjennelse kommer tydelig fram i dette utsagnet fra en N2-student:

«På språkkafé, de som er der, ser det vi kan. Så vi får en mulighet til å vise det vi kan. Det gir selvtillit og mot.»

4.4. N2-studenter i ASK

N2-studenter som deltar i læringsaktivitetene i ASK rekrutteres som nevnt fra alle kull i sykepleierutdanningen, campus Drammen. Fremmøte-registreringen viser at fra høsten 2017 til og med høsten 2019 har totalt 71 N2-studenter i sykepleie deltatt i ASK. Det har vært 15 menn og 56 kvinner. N2-studentene har hatt 31 forskjellige morsmål, og de kommer fra ulike verdensdeler. Når ASK starter på høsten og alle presenterer seg i innledningsrunden, oppfordres N2-studentene til å markere hvilket land de kommer fra med en markerings-nål på det store verdenskartet som henger på veggen i biblioteket. Det gir et godt visuelt bilde på spredningen av hvor studentene kommer fra.

Antall studenter pr. gang i ASK har økt fra i gjennomsnitt 6,5 deltakere pr. gang høsten 2017 til 8,5 pr. gang våren 2019 til 10,8 N2-studenter pr. gang høsten 2019. Deltakelse i ASK er frivillig. Det kreves ingen påmelding. Det er heller ikke krav om at man må komme presis klokken 14 eller følge hele aktiviteten når de kommer. Hensikten er at studentene skal oppleve ASK som et åpent sted, der det er motivasjonen til å delta som skal være styrende, ikke plikt eller frykt for mulige sanksjoner.

Selv om antallet deltakende N2-studenter pr. gang i ASK noen ganger har vært lavt, ble det tidlig bestemt at ASK gjennomføres hver onsdag fra kl. 14-16 uansett antall fremmøtte. Hensikten er at N2-studentene skal oppleve forutsigbarhet og vite at det alltid er en mulighet å få veiledning og støtte i ASK. N2-studentene skal også føle seg velkomne uansett hvilket tidspunkt de ankommer ASK.

Rekruttering av N2-studenter blir gjort på flere måter. Informasjon om ASK legges under ulike emner til ulike kull og i emnet «Akademisk språkkafé» i Canvas. I den første uken av studiet hver høst orienteres alle de nye studentene om ASK. Det er prosjektansvarlig, samt flere fra arbeidsgruppen og en eller flere av N2-studenter med erfaring fra ASK som orienterer. I samme forelesning rettes fokuset også mot *Mangfold i studentgruppen*, hva det innebærer av ulike læreforutsetninger og hvordan hver enkelt kan bidra til å skape et godt læringsmiljø. Videre annonseres ASK på egen Facebook-side, på informasjonsskjermer i Papirbredden 1 og med ASK-plakater på USN-biblioteket og på Institutt for sykepleie- og helsevitenskap i 4. etasje på Papirbredden 1. Alle lærere i sykepleierutdanningen blir anmodet om å orientere studentene om Akademisk språkkafé og anbefale de N2-studentene som har språklige utfordringer om å delta.

5. Strukturelle endringer som følge av aksjonsforskningsprosjektet ASK

Aksjonsforskningsprosjektet ASK har på mange måter bidratt til kollektiv læring i utdanningsinstitusjonen og disse kollektive læringsprosessene har forårsaket strukturelle endringer i organisasjonen. Aksjonen ASK kan dermed forstås som en *dråpe* som har skapt «bølger» i universitetsorganisasjonen, der «bølgene» er de kollektive læringsprosessene som spres utover i organisasjonen, med ulik flyt, styrke, retning og motstand.

5.1. Kollektive læringsprosesser

En av de kollektive læringsprosessene i organisasjonen er de sykepleiefaglige lærernes tiltagende oppmerksomhet på N2-studenters læreforutsetninger. I samtaler og i møter med kollegaer underveis i prosjektet, kunne merkes en stigende erkjennelse av at studenter med migrasjonserfaringer og annen språklig og kulturell bakgrunn har andre læreforutsetninger som må tas hensyn til i veiledning og i undervisning. I de kollegiale diskusjonene kom det også fram ulike synspunkter og holdninger til studenter med annen kulturell bakgrunn. Det var flere kolleger som mente det var viktig å støtte N2-studenter, spesielt i de kliniske studiene. Mange praksislærere oppfordret studentene til å si i fra dersom studenten ikke forstod hva som ble sagt, for eksempel i vaktskifterapportene. Flere kollegaer ble også oppmerksomme på at N2-studentene bruker mye tid på studiene, at de er kunnskapsrike, men at de strever med språket og derfor blir tilbakeholdne i samtaler. En holdning som ble uttrykt var at studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn ikke har krav på noen spesielle tilpasninger i utdanningen. Argumentasjonen var at majoritetsstudenter kan oppleve det som urettferdig. Et motargument fra arbeidsgruppen i ASK var at å skape et *likeverdig* utdanningstilbud for alle studenter innebærer å anvende *ulike* undervisnings- og veiledningsmetoder tilpasset den enkeltes students læreforutsetninger. Bilde 3 illustrerer argumentasjonen om forskjellen på likhet (equality) og likeverd (equity):



Bilde 3: Likhet og likeverd i tilgang til (utdannings)-tjenester

(<https://theavarnagroup.com/2019/05/25/and-heres-yet-another-equity-v-equality-v-justice-image-series/>)

En utdanning preget av prinsippet *likhet* (equality) innebærer at alle får den samme veiledningen og støtten. I bilde 3 illustreres dette ved treet til venstre. Alle har fått én like stor kasse å stå på, noe som resulterer i at det bare er personen som er høy nok som får tilgang til godet/eplet/kunnskapen. En utdanning preget av prinsippet *likeverd* (equity) derimot, innebærer at personene får veiledning og støtte tilpasset den enkeltes behov og læreforutsetninger. Dette er illustrert ved treet til høyre, der hver person får tilpasset høyden på kassen slik at alle rekker opp til godet/eplet/kunnskapen.

Kollegiale diskusjoner om likeverdig utdanning, rettferdig fordeling av ressurser, rettigheter og plikter, ansvar og samfunnsmandat er bevisstgjørende og skaper potensiale for endring i organisasjonen.

En annen kollektiv læringsprosess som har bidratt til utvikling av de fagansattes utdanningsfaglige kompetanse knyttet til N2-studenter, er at arbeidsgruppen systematisk har delt sine erfaringer med hele fagpersonalet om utviklingen og anvendelsen av læringsaktivitetene i ASK. Dette skjer tidlig hver høst ved at alle lærere som veileder første-årsstudentene inviteres til et lærermøte for felles diskusjon, refleksjon og kunnskapsdeling om utfordringer og muligheter i N2-student-veiledning.

Sentralt i kunnskapsdelingen har vært betydningen av likeverdig utdanning (der bilde 3 ofte er anvendt) og N2-studenters ulike *læreforutsetninger*. Disse oppsummeres her kort. Felles for alle studenter med norsk som andrespråk er at de har erfaringer knyttet til det å migrere. Forskning viser at det å migrere; det vil si å flytte fra en kulturell kontekst til en annen, ofte innebærer opplevelser av mange tap, savn, sorg, å være lei seg og ikke minst ambivalens

(Hanssen, 2019; Sverre, 2016, 2018). Videre innebærer det å tilpasse seg et nytt samfunn oftest opplevelser av usikkerhet, utrygghet, uforutsigbarhet, ensomhet, redsel, angst og ambivalens, men også håp og optimisme. Mange migranter opplever også stigmatisering, diskriminering, etnosentrisme og ekskludering (Bhugra, 2004; Sverre, 2016).

I løpet av ASK-prosjektet kom det fram at mange N2-studenter opplevde å være redde og stresset i studiesituasjonen, og flere følte seg ensomme og alene. De følte seg ofte små, ubetydelige og uinteressante, og at norske studenter verken ville være på samme gruppe eller snakke med dem. Mange følte at de ikke mestret å snakke godt nok norsk til å være student ved en norsk utdanningsinstitusjon. En sa: «Jeg føler meg dum fordi jeg ikke kan snakke norsk godt nok». Noen kunne ha urealistiske tanker om egne norsk-språklige ferdigheter. En annen sa: «Jeg er flau fordi jeg trenger hjelp».

Da N2-studentene kommer fra mange forskjellige land med svært ulike utdanningssystemer og pedagogiske tilnærminger, har de forskjellige erfaringer med hvordan lære og studere. Det er mange N2-studenter som har lært at den beste måten å lære på er å pugge fagstoff for å kunne gjengi kunnskapen etterpå. Argumentasjon og kritisk refleksjon over fagstoff med medstudenter og lærere, som er vesentlige pedagogiske tilnærminger i norske utdanningsinstitusjoner, er ofte ukjente læringsaktiviteter for N2-studenter. De aller fleste N2-studenter leser og bruker rikelig tid på studiene, der mye tid og krefter går til språkforståelse og språklæring parallelt med faglæring. N2-studenter er ofte også svært motiverte for studiene, noe som er en vesentlig forutsetning for læring. Mange kjente på stolthet, mot og mestring ved å være student ved et universitet.

5.2. Etablering av ASK på flere campus

ASK har i hele prosjektperioden skapt stor entusiasme blant studenter, bibliotekarer, lærere og ledere. Entusiasmen kan synes å ha fungert som en kraft til nye kollektive læringsprosesser der andre fellesskap og organisatoriske enheter har blitt inspirert til å anvende læringsaktivitetene som er utviklet i ASK. Som tidligere nevnt, ble det i juni 2019 bestemt at ASK skulle etableres som et fast tilbud for N2-sykepleierstudenter ved USN. Dette er således en vesentlig strukturell endring i organisasjonen. I tillegg til at ASK nå er et fast tilbud for N2-studenter på campus Drammen, er ASK også etablert på campus Vestfold. Oppstarten var i oktober 2019 med universitetslektor Carina Tenvig som leder, i samarbeid med universitetsbiblioteket ved Kristin

Østerholt. Før oppstarten av ASK i Vestfold, ble det gjennomført flere møter med medlemmer i arbeidsgruppen i ASK og ledere, fagpersonalet og bibliotekarer på campus Vestfold. Hensikten var å dele erfaringene fra ASK, både om N2-studenters læreforutsetninger, strukturen i ASK og egnede læringsaktiviteter, samt hvordan skape et godt, anerkjennende læringsmiljø.

Det er også skapt stor entusiasme for ASK på campus Porsgrunn ved førstelektor Karin Berntsen med flere kollegaer. Flere møter er også her gjennomført mellom arbeidsgruppen i ASK og fagpersonalet og ledere ved campus Porsgrunn, og ASK er planlagt med oppstart høsten 2020.

5.3. Individuell mentorstøtte

Seksjon for Studentstøtte og Karrieretjenester, Avdeling for utdanning og studiekvalitet, ved USN har også vist entusiasme for Akademisk språkkafe og uttrykt at veiledningsmodellen ASK kan egne seg for alle profesjonsutdanningene ved USN. Det er avgjørende at Akademisk språkkafé må være *profesjonsspesifikk* for å ivareta det sentrale prinsippet om å kombinere faginnlæring med språkinnlæring. Det er dette som kan bidra til å utvikle tilstrekkelige språk- og kommunikasjonsferdigheter innen egen profesjon (Jonsmoen & Greek, 2017, 2015). Seksjon for Studentstøtte og Karrieretjenester, Avdeling for utdanning og studiekvalitet, utlyste sen-høsten 2018 penger til individuell *mentorstøtte* til studenter ved USN. Arbeidsgruppen i ASK skrev søknad og fikk penger til individuell mentorstøtte til N2-studenter ved sykepleierutdanningen ved campus Drammen. Prosjektleder administrerte ordningen, som ble gjennomført våren 2019. Seks mentorer, flest var studentassistenter i ASK som allerede var kjent med veiledning av N2-studenter, hadde samtaler og veiledet fem-seks N2-studenter hver. Prosjektleder veiledet mentorene. N2-studentene ble orientert om muligheten til individuell mentorstøtte gjennom melding på ASK-siden og kull-sidene på Canvas. Trettitre N2-studenter meldte sin interesse. Det var også en del N2-studenter som ikke allerede deltok i ASK. Alle fikk muligheten til å møte sin mentor ca. fem ganger hver. Det var likevel ikke alle som fikk gjennomført alle møtene på grunn av ulike utfordringer, som for eksempel at mentorene var travelt opptatt i kliniske studier og med egen bacheloroppgave og møtetidspunkter var vanskelig å tilpasse. Ordningen ble evaluert i etterkant av noen av mentorene. En av mentorene, som også var studentassistent i ASK, skrev følgende i sin evaluering:

«Til å begynne med var det noe utfordrende å få kontakt med de ulike studentene, ettersom det tok lang tid for noen å svare på mail. Jeg brukte Facebook aktivt for å nå dem og lyktes bedre med dette. En av studentene hadde sluttet før vi rakk å komme i

gang med mentorstøtten, men det er flere som har brukt tilbudet og har gitt positive tilbakemeldinger til meg i etterkant.

Jeg har veiledet i ulike arbeidskrav og hjemmeeksamen, formelle skrivekrav (apa 6), norsk grammatikk og ulike sykepleiefaglige emner. Noen har hatt behov for veiledning i å tolke og forstå arbeidskrav på riktig måte, da jeg ser dette kan være en utfordring for N2-studentene. De har gitt tilbakemeldinger om at det har vært til stor nytte å diskutere ulike spørsmål og hva som kan ligge i de ulike arbeidskravene.»

Tilbakemeldinger fra noen av N2-studentene som hadde møtt sine mentorer, var at det var veldig fint å få møte og snakke med en norsk student, men at det ofte var vanskelig å finne tid til å møtes. Arbeidsgruppen i ASK mener mentor-støtte-ordningen kan fungere godt for den enkelte N2-student dersom mentoren selv får veiledning på prinsipper for veiledning til studenter med norsk som andrespråk. Betydningen av lærerveiledning for studenter som skal fungere som mentorer og/eller studentassistenter, vektlegges også i annen forskning (Jacobsen, 2018). En individuell mentorstøtte-ordning bør imidlertid ikke stå alene, men være et supplement til et ASK-tilbud. ASK bidrar i større grad til et sosialt læringsfellesskap som kombinerer faginnlæring med språklæring.

5.4. Tverrfaglighet og samarbeid på tvers i organisasjonen

Samarbeidet mellom universitetsbiblioteket og Institutt for helse- og sykepleievitenskap i prosjektet ASK har medført en strukturell endring i form av et tverrfaglig samarbeid og samarbeid på tvers i organisasjonen. Samarbeidet har medført mer kunnskap og større kjennskap til bibliotekets tjenester og sykepleierutdanningens behov for bibliotekstjenester, mer kunnskap om N2-studenters læreforutsetninger og veiledningsbehov og hvordan disse bør imøtekommes. ASK har også bidratt til at universitetsbiblioteket i større grad er blitt synlig som en formell og uformell læringsarena for studentene. Et resultat av dette er at studentene er blitt mer oppmerksomme på bredden i bibliotekarenes fagkompetanse og hva de kan forvente å få hjelp til i biblioteket.

5.5. Kultur- og språkutveksling for utvekslingsstudenter

Som nevnt i forrige kapittel, oppsto en såkalt «sløyfe» i dette aksjonsforskningsprosjektet. Dette var en læringsaktivitet som ble kalt «kultur- og språkutveksling». Læringsaktiviteten ble introdusert av kollega Marthe Lyngås Eklund som arbeider med sykepleierstudenter og internasjonalisering med ansvar for Afrika. Læringsaktiviteten ble utviklet i samarbeid med

arbeidsgruppen i ASK og deltakende N2-studenter i ASK. Læringsaktiviteten besto i at N2-studenter i ASK, som opprinnelig kom fra afrikanske land, møtte N1-sykepleierstudenter som skulle gjennomføre sine kliniske studier i et av de afrikanske landene som N2-studentene kom fra. Det ble gjennomført seks møter i ASK regi. Alle studentene møttes og ble med i den innledende runden i ASK. Dernest gikk gruppen med utvekslingsstudenter og N2-studenter til et eget rom. Lærer Marthe Lyngås Eklund var med på tre av møtene. I møtene delte N2-studentene og utvekslingsstudentene sin kunnskap om forståelsen og erfaringer av helse og sykdom i deres opprinnelsesland, hvordan helsesystemene er organisert og hvordan utbredte sykdommer behandles og pleies. Ikke minst delte de sin kunnskap om hvordan man bør oppføre seg når man kommer hjem til folk, hvordan man hilser og viser respekt, og N1-studentene lærte også de viktigste hilsningsfrasene og sentrale helserelaterte ord og begreper. Det ble med andre ord, en kultur- og språkutveksling innen helse mellom utvekslingsstudenter (N1-studenter) og N2-studenter. De deltakende studentene i denne læringsaktiviteten ble intervjuet etter at N1-studentene kom tilbake fra utveksling. Kort beskrevet var erfaringene at utvekslingsstudentene (seks studenter) opplevde seg bedre forberedt til å forstå kulturelle sammenhenger underveis i utvekslingen enn andre sykepleiestudenter de var i praksis sammen med. N2 studentene (tre studenter) erfarte det særlig positivt at deres kulturelle erfaringer og kunnskap ble spesifikt etterspurt og at de også lærte mer om norsk kultur. I tillegg var etableringen av kontakt og vennskap verdifull for gruppen. Dataene og erfaringene fra denne «sløyfen» planlegges å publiseres i et vitenskapelig tidsskrift.

5.6. ASK under covid-19-pandemien

Våren 2020 ble verden rammet av Covid-19 pandemien. Hele Norge ble nærmest stengt den 12. mars for å forhindre smitteutbredelse, deriblant universitetene. Studenter og lærere måtte holde seg hjemme. Undervisning, veiledning og møtevirksomhet skjedde digitalt. ASK ble derfor ikke gjennomført. Men ettersom lærere og studenter gjorde seg godt kjent med undervisning og veiledning via digitale plattformer, ble det besluttet å gjennomføre ASK på zoom etter påsken 2020. Strukturen for ASK ble opprettholdt, og studenter og veiledere ble delt inn i grupper digitalt. Det var en felles erkjennelse at det er anstrengende å sitte for lenge i zoom-møter, så tiden for ASK ble redusert fra 2 til 1 ½ time. Det har vært færre N2-studenter som har oppsøkt ASK etter at tilbudet kun var på zoom. De fleste N2-studentene som deltok i ASK på

Sluttrapport: Akademisk Språkkafé - ASK

Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G. og H. Frisnes (2020)

zoom var de som skulle skrive bacheloroppgave. ASK på zoom minsker den sosiale kontakten, de mellommenneskelige møtene og den lette, muntlige samtalen. Inntrykket er derfor at ASK på zoom reduserer språklæringen for N2-studentene. Håpet er å kunne gjennomføre ASK med fysisk oppmøte i universitetsbiblioteket fra og med høsten 2020.

6. Kunnskaps- og erfaringsdeling fra ASK

Det er i løpet av, og i etterkant av prosjektperioden, gjennomført utstrakt kunnskaps- og erfaringsdeling fra prosjektet ASK. De fleste av disse beskrives kronologisk og punktvis nedenfor:

- Artikkel USN.no 18.06.18: *Vurderte å droppe studiene - Språkkafé ble redningen* v/ journalist Stian Kristoffer Sande, med intervju av Beate Lie Sverre og Hjørdis Frisnes. <https://min.usn.no/ansatte/aktuelt/informasjon-alle-ansatte/vurderte-a-droppe-studiene-sprakkafe-ble-redningen-article215277-29158.html>
- Intervju av Beate Lie Sverre av NRK Vestfold 23.08.18. ASK var utgangspunktet for innslaget om mulige endringer i sykepleierutdanningen for bedre tilpasninger til N2-studenter. <https://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-vestfold/DKVE02016918/23-08-2018#t=1h41m33s>
- Artikkel i Sykepleien.no 03.09.18: *Språkkafé skal hindre frafall blant sykepleier-studenter.* v/ frilansjournalist Steinar Steinkopf Sund, med intervju av Liv Helene Jensen og Hjørdis Frisnes. <https://sykepleien.no/2018/09/sprakkafe-skal-hindre-fracfall-blant-sykepleierstudenter>
- Foredrag 13.09.18: *Tiltak for mangfold og inkluderende læringsmiljø* v/ Beate Lie Sverre i LMU-forum (Læringsmiljøutvalg (LMU) ved norske universiteter og høyskoler). N2-student Agnes N. Danielsen bidro med å dele sine erfaringer med å delta i ASK. Deltakerne i LMU-forum fikk til slutt omvisning ved Anne Skjæret Stenhammer og Marit Gjone Sandsleth i universitetsbiblioteket, deriblant lokalene for Akademisk språkkafé. <http://www.universell.no/lmu-forum/>
- Presentasjon 11.10.18 i *Kunnskap til lunsj* i regi av biblioteket/Anne Skjæret Stenhammer, Marit Gjone Sandsleth: *Hvordan er det å studere med norsk som andrespråk? Om aksjonsforskningsprosjektet - Akademisk språkkafé ASK for sykepleierstudenter* v/ Beate Lie Sverre og Hjørdis Frisnes. Tre N2-studenter bidro med sine erfaringer fra ASK.
- Vitenskapelig poster ved *Nasjonalt utdannings- og forskningskonferanse - NSF 18.* – 19.10.18 v/ Hjørdis Frisnes, Liv Helene Jensen, Anne Skjæret Stenhammer og Marit Gjone Sandsleth, Beate Lie Sverre. Poster ble presentert i konferansen av Hjørdis Frisnes og Beate Lie Sverre.

- Presentasjon av ASK for ledergruppa i biblioteket, 30.10.18 v/ Anne Skjæret Stenhammer
- Presentasjon av prosjekt ASK på SMH-dagene (SMH = spesialgruppen for medisin- og helsefaglige bibliotekarer – undergruppe til Norsk bibliotekforening) i Trondheim, 07.11.18 v/ Anne Skjæret Stenhammer og Marit Gjone Sandsleth
- Kronikk 14.11.18 i Khrono: *Kjenner ikke igjen bildet av studenter med norsk som andrespråk* v/ Beate Lie Sverre.
<https://khrono.no/norsk-sprak-sykepleie/kjenner-ikke-igjen-bildet-av-studenter-med-norsk-som-andresprak/248285>
- Presentasjon av prosjekt ASK for alle ansatte i USN-biblioteket, fagdag 17.12.18 v/Anne Skjæret Stenhammer, Marit Gjone Sandsleth
- Innlegg og diskusjon i instituttledermøte ved ISH 06.11.18 og 05.02.19. 1) Har USN plikt og/eller vilje til å tilrettelegge for læringsaktiviteter spesielt for N2-studenter?
- Presentasjon av prosjektet ASK og diskusjon ved deltakelse flere ganger i forskningsgruppen «Klinisk kompetanse i sykepleieutdanning» v/Institutt for Sykepleie- og helsevitenskap, ledet av professor Marianne Thorsen Gonzalez.
- Innlegg og diskusjon med enheten «Skap gode dager» Drammen kommune, 01.10.18 og 10.12.18. Informasjonsutveksling om ASK og veiledningsprinsipper som er utviklet og tilpasset N2-studenter og Drammen kommunes pågående prosjekt i samarbeid med Introduksjonssenteret og Enter kompetanse med mål om å styrke norsk språkkompetanse hos ansatte i kommunehelsetjenesten. (Referat på P:området).
- Faglige samarbeidsmøter (26.04.18 på OsloMet og 03.10.18 i Drammen) med innlegg og diskusjon med forskerne Marit Greek og Kari Mari Jonsmoen ved OSLOMET.
- Dialogkonferanse 22.05.19: *Hva er en akademisk språk-kafe?* KL 12.00 – 16.00, Papirbredden 1, Drammen. (Se vedlegg 6: Invitasjon og program). Dialogkonferansen ble ledet av prosjektleder Beate Lie Sverre. Liv Helene Jensen ledet oppsummeringen. Erfaringsdeling fra ASK med ca. 100 deltakere; alle ASK-prosjektdeltakerne, mange N2-studenter, kollegaer fra alle campus, samt helsepersonell fra kommune- og spesialisthelsetjenesten.
- Kapittel til vitenskapelig antologi om Aksjonsforskning i Norge: *Faglig og språklig utvikling hos studenter med norsk som andrespråk i Akademisk språkkafé - praktisk medvirkningsbasert aksjonsforskning* v/ Hjørdis Frisnes, Beate Lie Sverre, Marit Gjone

Sluttrapport: Akademisk Språkkafé - ASK

Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G. og H. Frisnes (2020)

Sandsleth, Anne Skjæret Stenhammer og Liv Helene Jensen. Akseptert juni-2020 for publisering.

- Vitenskapelige artikler under arbeid:
 - *Et godt sted å være er et godt sted å lære - Tilrettelegging for studenter med norsk som andrespråk i høyere utdanning.* v/ Sverre, Beate Lie, et al. Planlagt publiseringstidsskrift: Uniped
 - *Kultur- og språkutveksling i en akademisk språkkafé for utvekslingsstudenter* v/ Eklund, Marthe Lyngås, et al.
 - *Studentassistentenes rolle i Akademisk språkkafé* v/ Jensen, Liv Helene, et al. Planlagt publiseringstidsskrift: Sykepleien Forskning.
- Del-rapportene I, II og sluttrapporten om ASK - rapporter i USN's skriftserie. v/ Sverre, Beate Lie, et al.

7. Avslutning

Aksjonsforskningsprosjektet Akademisk språkkafé – ASK kan sies å ha oppnådd de oppsatte målene for prosjektet. Målene var å utvikle, prøve ut og evaluere læringsaktiviteter som kan bidra til å skape gode læringsarenaer for sykepleiefaglig og norsk språkutvikling for N2-studenter, og å utvikle fagpersonalets og bibliotekarenes utdanningsfaglige kompetanse i møtet med N2-studenter. Et overordnet mål var å utvikle en veiledningstilnærming for språklæringsstøtte for N2-studenter i alle profesjonsutdanningene ved USN.

Kort oppsummert innebærer ASK som veiledningstilnærming for studenter med norsk som andrespråk at språk og fag kombineres, at samtaler med fagsnakk organiseres i små grupper der studentassistenter, faglærere eller andre med faglig bakgrunn er sammen med N2-studenter, og sist, men ikke minst, tilstrebes et trygt, anerkjennende og sosialt læringsmiljø.

Prosjektets Akademisk språkkafé ble iverksatt og fullført først og fremst med den hensikt å bidra til at studenter med norsk som andrespråk skulle få veiledning og støtte til språk- og faglæring for å kunne gjennomføre studiene, helst på normert tid. N2-studentenes erfaringer er gjort delvis rede for i denne rapporten, og flere av deres erfaringer planlegges publisert i vitenskapelige artikler. Avslutningsvis i denne sluttrapporten presenteres (med samtykke) talen til Kinga Włodarczyk som hun holdt for deltakerne i dialogkonferansen om ASK 22. mai-19. Kinga har deltatt i ASK først som N2-student, senere som N2-studentassistent, og hun fullførte bachelorutdanningen i sykepleie juni-20 på normert tid. Hennes tale er en god oppsummering over hvordan ASK kan oppleves for studenter med norsk som andrespråk.

«Jeg skal fortelle dere hva ASK betyr for meg. Dere kan prøve å forestille dere et hav med høye og kraftige bølger. Rundt omkring ser dere en mengde bitte små nøtteskall. Det er vi studentene som nettopp har startet på universitetet og svømmer i alle retninger uten å ha kontroll over det som skjer. Det er vi studentene som strever veldig for å finne en riktig retning i kaoset og ikke minst overleve og ikke drukne. Men dette er ikke lett med tanke på at alt er nytt og de fleste av oss har aldri studert her i Norge. Et nytt dataprogram, informasjon som er viktig og som ikke kan finnes noen steder, panikk at vi klarer ikke å forberede oss til forelesningen siden vi ikke finner info om hva vi skal lese. Arbeidskrav som skal skrives ved bruk av akademisk språk, kilder som skal henvises til i litteraturen, riktig kildehenvisning i teksten. Vi må jo også kunne finne en forskningsartikkel, sjekke om den passer til et valgte tema og ikke minst om den er

godkjent. Vi holder på å drukne i alt det kaoset, panikk tar oss rundt halsen, vi kan nesten ikke puste, men da ... skjer det.

Vi ser et stort vikingskip, med lysende dekk slik at vi kan se mennesker på det. Og hva gjør de? De plukker opp alle de små nøtteskallene, gir oss pledd, støttende ord og sier at de skal hjelpe oss. Og selv om vi kjenner dem ikke fra før, så stoler vi på dem fra første sekund. Og det er det som ASK jobber med. Det er de fantastiske menneskene rundt oss dvs. lærere, bibliotekarer, frivillige, eldre studenter som ofrer sin tid for å hjelpe oss for å komme seg gjennom studiene. Og ikke bare det. De prøver å gjøre enda mer. De prøver å få fram våre ressurser og samtidig lære oss hvordan skal vi bruke ressursene for å oppnå et mål. Dette målet er å fullføre studiene og være gode og kunnskapsrike ansatte. Ingen av oss som deltar på ASK føler oss ensomme. Vi vet at hver gang når vi kommer til å trenge hjelp, så får vi den. Også utenom faste ASK tider (dvs. kl. 14-16 på onsdager). Det som også er fantastisk at vi er veiledet og opplyst slik at vi har følelsen av at det er vi som fant svar. Viktig med mestringsfølelse som gjør at vi blir enda mer ivrige på å tilegne oss mer kunnskap. Studenter på USN er godt ivaretatt og jeg håper at denne gode ideen spres videre slik at ingen studenter i landet som har norsk som andre språk faller ut av studiene på grunn av det.»

Referanser

- Bhugra, D. (2004). Migration and mental health. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 109, 243-258.
- Brown, J. F. (2008). Developing an English-as-a-second-language program for foreign-born nursing students at an historically black university in the United States. *Journal of Transcultural Nursing*, 19(2), 184-191. doi:10.1177/1043659607312973
- Coghlan, D. (2019). *Doing Action research in Your Own Organization* (5 utg.). London: Sage.
- Crawford, T., & Candlin, S. (2013). A literature review of the language needs of nursing students who have English as a second/other language and the effectiveness of English language support programmes. *Nurse education in practice*, 13(3), 181-185.
- Engen, T. O., & Kulbrandstad, L. A. (2005). *Tospråkighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Flinn, J. B. (2004). Teaching strategies used with success in the multicultural classroom. *Nurse educator*, 29(1), 10-12. doi:10.1097/00006223-200401000-00004
- Fuller, B. (2013). Evidence-based instructional strategies: Facilitating linguistically diverse nursing student learning. *Nurse educator*, 38(3), 118-121.
- Greek, M. J. S. (2004). 'Å være annerledes i sykepleierutdanningen', I. (11), 34-37.
- Guhde, J. A. (2003). English-as-a-second language (ESL) nursing students: Strategies for building verbal and written language skills. *Journal of Cultural Diversity*, 10(4), 113-117. doi:10.4135/9781473935709
- Hanssen, I. (2019). *Helsearbeid i et flerkulturelt samfunn*. Oslo: Gyldendal.
- Hiim, H. (2010). *Pedagogisk aksjonsforskning. Tilnærminger, eksempler og kunnskapsfilosofisk grunnlag*. Oslo: Gyldendal.
- Høgskolen i Sørøst-Norge. (2017a). *Handlingsplan for likestilling og inkludering*. Hentet fra <https://min.usn.no/ansatte/aktuelt/informasjon-alle-ansatte/ny-handlingsplan-for-likestilling-og-integrering-article209481-29158.html>
- Høgskolen i Sørøst-Norge. (2017b). *Strategi for portefølj utvikling og utdanningskvalitet ved HSN 2017-2021*. Hentet fra https://www.usn.no/getfile.php/13465553/usn.no/filer/om_HSN/Strategier/HSN%20strategi%20for%20portef%C3%B8lj%20utvikling%20og%20utdanningskvalitet.pdf
- Høgskolen i Sørøst-Norge. (2017c). *Strategiplan 2017-2021*. Hentet fra https://min.usn.no/getfile.php/13527724-1576568884/usn.no/om_USN/Strategier/usn_strategi_2017-21.pdf
- Jacobsen, T.-I. (2018). Sykepleierstudenters samarbeid med medstudenter på campus – til inspirasjon eller til besvær? *Nordisk Sygeplejeforskning*, 4, 308–318. doi:10.18261/issn.1892-2686-2018-04-06
- Jensen, L. H. (2009). *Kvalitetsutvikling i pleie og omsorgstjenestene i sykehjem og hjemmebaserte tjenester – muligheter og begrensninger*. (PhD), UiO, Oslo.
- Jonsmoen, K. M., & Greek, M. (2017). På stø kurs inn i akademien. *NOA - Norsk som Andrespråk*, 33(1), s.5-32.
- Jonsmoen, K. M., & Greek, M. (Eds.). (2015). *Språkmangfold i utdanningen - Refleksjon over pedagogisk praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Kanstad, M. (2013). Syn på språk og vurdering av studenter med norsk som andrespråk. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 97(04-05), 269-279.
- Khawaja, N., Chan, S., & Stein, G. (2017). The relationship between second language anxiety and international nursing students stress. *Journal of International Students*, 7(3), 601-620.
- Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet. (2001-2002). *Meld. St. nr. 27 Gjør din plikt - Krev din rett. Kvalitetsreform av høyere utdanning*. Oslo: Kirke- Utdannings- og forskningsdepartementet.
- Knapstad, M., Heradstveit, O., & Sivertsen, B. (2018). *Studentenes Helse- og Trivselsundersøkelse 2018*. Hentet fra: [https://khrono.no/files/2018/09/05/SHOT%202018%20\(1\).pdf](https://khrono.no/files/2018/09/05/SHOT%202018%20(1).pdf)

- Kulbrandstad, L. A., & Ryen, E. (2018). Hvordan læres et andrespråk? . I A.-K. H. Gujord & G. T. Randen (Red.), *Norsk som andrespråk: perspektiver på læring og utvikling* (s. 27-47). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Kunnskapsdepartementet. (2016). *Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Ludema, J. D., & Fry, R. E. (2008). The Practice of Appreciative Inquiry. I P. Reason & H. Bradbury (Red.), *The Sage Handbook of Action Research*. (2 utg., s. 280-295). London: Sage.
- McNiff, J. (2010). *Action Research for Professional Development*. Dorset: September Books.
- Mikkonen, K., Elo, S., Tuomikoski, A.-M., & Kaariainen, M. (2016). Mentor experiences of international healthcare students learning in a clinical environment: A systematic review. *Nurse Education Today*, 40, 87-94.
- Olson, M. A. (2012). English-as-a-Second Language (ESL) nursing student success: a critical review of the literature. *Journal of Cultural Diversity*, 19(1), 26-32. doi:10.4135/9781473935709
- Reason, P., & Bradbury, H. (Red.). (2008). *The Sage Handbook of Action Research* (2 utg.). London: Sage.
- Rogan, F., & San Miguel, C. (2013). Improving clinical communication of students with English as a second language (ESL) using online technology: A small scale evaluation study. *Nurse education in practice*, 13(5), 400-406. doi:10.1016/j.nepr.2012.12.003
- Salamonson, Y., Andrew, S., Clauson, J., Cleary, M., Jackson, D., & Jacobs, S. (2011). Linguistic diversity as sociodemographic predictor of nursing program progression and completion. *Contemporary Nurse*, 38(1-2), 84-93. doi:10.5172/conu.2011.38.1-2.84
- Sandwall, K. (2010). I Learn More At School: A Critical Perspective on Workplace-Related Second Language Learning In and Out of School. *Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL)*, 44(3), 542-574.
- Sanner, S., & Wilson, A. (2008). The experiences of students with English as a second language in a baccalaureate nursing program. *Nurse Education Today*, 28(7), 807-813. doi:10.1016/j.nedt.2008.03.004
- Sjo, T. K. (2012). Korleis gjekk det med Abdou? Samarbeidslæring som verkemiddel for å betre læringsmiljøet for studentar med norsk som andrespråk. *Uniped*, 35(04), 27-41.
- Steinkellner, A. (2017). *Hvordan går det med innvandrere og deres barn i skolen?* Hentet fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvordan-gar-det-med-innvandrere-og-deres-barn-i-skolen>
- Sverre, B. L. (2016). *Migrasjon og helse - En etnografisk studie av eldre pakistanske kvinner i det norske samfunnet*. (PhD), Univeristetet i Oslo, Oslo.
- Sverre, B. L. (2018). Integrasjon som helsefremmende prosesser. I J. Debesay & C. Tscudi-Madsen (Red.), *Migrasjon, helse og profesjon*. Oslo: Gyldendal.
- Sverre, B. L., Frisnes, H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G., & Jensen, L. H. (2017). *Prosjektbeskrivelse: Språkhjelp i sykepleierutdanningen - Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt*. Institutt for sykepleie- og helsevitenskap. Høgskolen i Sørøst-Norge. Drammen.
- Sverre, B. L., Jensen, L. H., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G., & Frisnes, H. (2019). *Delrapport 2 fra prosjektet Akademisk språkkafé for sykepleierstudenter - Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt* (17). Hentet fra: <https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2584420>
- Sverre, B. L., Stenhammer, A. S., Sandsleth, M. G., Frisnes, H., & Jensen, L. H. (2019). *Delrapport 1 fra prosjektet Akademisk språkkafé for sykepleierstudenter - Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt* (15). Hentet fra: <https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2581886>
- Torras i Calvo, M.-C., & Sætre, T. P. (2009). *Information literacy education : a process approach : professionalising the pedagogical role of academic libraries*. Oxford: Chandos.

- Tveiten, S., & Iversen, A. (Red.). (2018). *Veiledning i høyere utdanning: en vitenskapelig antologi*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Universitetet i Sørøst-Norge. (2020a). Universitets- og høyskolepedagogikk. Hentet fra <https://min.usn.no/utvikling-og-kompetanseheving/universitets-og-hogskolepedagogikk-article208677-36106.html>
- Universitetet i Sørøst-Norge. (2020b). USN Profesjon. Hentet fra <https://min.usn.no/utviklingsavtalen/hsn-profesjon/malomrade-for-usn-profesjon-article208528-31055.html>
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society. The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge: Cambridge University Press.



Beate Lie Sverre
3603 KONGSBERG

Vår dato: 30.11.2017 Vår ref: 56922 / 3 / HIT Deres dato: Deres ref:

Tilråkning fra NSD Personvernombudet for forskning § 7-27

Personvernombudet for forskning viser til meldeskjema mottatt 31.10.2017 for prosjektet:

56922 Språkhjelp i sykepleierutdanningen - et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt

Behandlingsansvarlig Høgskolen i Sørøst-Norge, ved institusjonens øverste leder

Daglig ansvarlig Beate Lie Sverre

Vurdering

Etter gjennomgang av opplysningene i meldeskjemaet og øvrig dokumentasjon finner vi at prosjektet er unntatt konsesjonsplikt og at personopplysningene som blir samlet inn i dette prosjektet er regulert av § 7-27 i personopplysningsforskriften. På den neste siden er vår vurdering av prosjektopplegget slik det er meldt til oss. Du kan nå gå i gang med å behandle personopplysninger.

Vilkår for vår anbefaling

Vår anbefaling forutsetter at du gjennomfører prosjektet i tråd med:

- opplysningene gitt i meldeskjemaet og øvrig dokumentasjon
- vår prosjektvurdering, se side 2
- eventuell korrespondanse med oss

Meld fra hvis du gjør vesentlige endringer i prosjektet

Dersom prosjektet endrer seg, kan det være nødvendig å sende inn endringsmelding. På våre nettsider finner du svar på hvilke endringer du må melde, samt endringskjema.

Opplysninger om prosjektet blir lagt ut på våre nettsider og i Meldingsarkivet

Vi har lagt ut opplysninger om prosjektet på nettsidene våre. Alle våre institusjoner har også tilgang til egne prosjekter i Meldingsarkivet.

Vi tar kontakt om status for behandling av personopplysninger ved prosjektslutt

Ved prosjektslutt 30.06.2020 vil vi ta kontakt for å avklare status for behandlingen av personopplysninger.

Se våre nettsider eller ta kontakt dersom du har spørsmål. Vi ønsker lykke til med prosjektet!

Vennlig hilsen

Marianne Høgetveit Myhren

Hildur Thorarensen

Kontaktperson: Hildur Thorarensen tlf: 55 58 26 54 / hildur.thorarensen@nsd.no

Vedlegg: Prosjektvurdering

Personvernombudet for forskning



Prosjektvurdering - Kommentar

Prosjektnr: 56922

FORMÅL

Prosjektets hensikt er å utvikle læringsaktiviteter i sykepleierutdanningen som kan bistå norsk- og sykepleiefaglig språkutvikling, skriftlig og muntlig, hos studenter som har norsk som andre språk (N2studenter).

Mål: Å utvikle, prøve ut, evaluere læringsaktiviteter og utvikle en modell for pedagogisk organisering av språklæringsstøtte. Å styrke fagpersonalets utdanningsfaglige kompetanse i møtet med N2studenter.

Problemstillinger: Hvordan skape gode læringsaktiviteter for N2-studenter så de lykkes med å gjennomføre sykepleierutdanningen med best mulige læringsresultater og innen normert tid? Hvilke undervisnings- og veiledningsstrategier kan anvendes for å kombinere faginnlæring med språkinnlæring?

INFORMASJON OG SAMTYKKE

Utvalget informeres skriftlig og muntlig om prosjektet og samtykker til deltakelse. Informasjonsskrivet er noe mangelfullt utformet. Vi ber derfor om at følgende endres/tilføyes: -dato for prosjektslutt og anonymisering (ifølge meldeskjema er dette 30.06.2020).

METODER

Det fremgår av korrespondanse med prosjektleder at metodene det vil bli benyttet er personlig intervju og gruppeintervju, og at papirbasert spørreskjema og deltakende observasjon (som ble oppgitt i meldeskjema) ikke er aktuelt. Bruk av referater og fremmøteprotokoll vil skje uten at personidentifiserende opplysninger blir registrert.

SENSITIVE OPPLYSNINGER

Det behandles sensitive personopplysninger om etnisk bakgrunn.

DATASIKKERHET

Personvernombudet legger til grunn at forsker etterfølger Høgskolen i Sørøst-Norge sine interne rutiner for datasikkerhet.

PROSJEKTSLUTT OG ANONYMISERING

Forventet prosjektslutt er 30.06.2020. Ifølge prosjektmeldingen skal innsamlede opplysninger da anonymiseres. Anonymisering innebærer å bearbeide datamaterialet slik at ingen enkeltpersoner kan gjenkjennes. Det gjøres ved å:

- slette direkte personopplysninger (som navn/koblingsnøkkel)
- slette/omskrive indirekte personopplysninger (identifiserende sammenstilling av bakgrunnsopplysninger som f.eks. bosted/arbeidssted, alder og kjønn)
- slette digitale lydptak

Referat fra styringsgruppemøte for aksjonsforskningsprosjektet

Akademisk språkkafé (ASK)

Tilstede: Biblioteksjef Ellen Hermanrud (USN), instituttleder Lise Gladhus (ISH) og førsteamanuensis Beate Lie Sverre (ISH)

Tid: 26. juni-19 kl. 14.00-15.30

Sted: Campus Vestfold, USN

Referent: Beate Lie Sverre

- 1) Orientering basert på vedlagte presentasjon v/ Beate
 - Status for prosjektet og foreløpige resultater
 - Beregninger av tidsressurser til drift av ASK
- 2) Diskusjon
 - Prosjektet viser gode resultater med veiledningsprinsipper som er godt tilpasset studenter med norsk som andrespråk
 - På grunn av økende mangfold i studentgruppen synes det gunstig for USN å kunne tilby læringsaktiviteter basert på ASK's veiledningsprinsipper da det kan redusere frafall fra studiene, bidra til større grad av studiegjennomføring på normert tid, samt styrke bibliotekarenes og undervisningspersonalets utdanningsfaglige kompetanse
 - Prosjektet viser at Akademisk språkkafé må være profesjonsspesifikt
 - ASK kan bidra til at biblioteket ytterligere styrker sin posisjon som god læringsarena for alle studenter
 - Bibliotekets romkapasitet og veiledningsressurser til ASK må vurderes utfra antall profesjonsutdanninger som ønsker å gjennomføre ASK
 - Tidsressurser til drift som angis tilsvarer ca. 1/3 årsverk - synes overkommelig
 - Det er den enkelte profesjonsutdanning i USN som må vurdere om og hvordan veiledningsprinsippene i ASK kan anvendes i sin kontekst
- 3) Konklusjon

Styringsgruppen støtter:

 - ASK's veiledningsprinsipper kan anvendes av profesjonsutdanninger som ønsker dette
 - Arbeidsgruppen i ASK (bibliotekarene Anne Skjæret Stenhammer, Marit Gjone Sandsleth og fagansatte Hjørdis Frisnes og Beate Lie Sverre) kan dele sine erfaringer fra ASK og støtte profesjonsutdanninger i USN som ønsker å starte ASK

I ASK SPRÅKKAFÉEN kan du møte sykepleierstudenter som har norsk som morsmål og norsk som andre språk. Vi snakker på norsk om sykepleiefaglige og hverdagslige temaer som kan være av interesse for alle.

ASK er på biblioteket, 2. etg. ONSDAGER kl 14.00 – 16.00. Kaffe/te serveres og matpakke kan tas med.

FRAMMØTEPROTOKOLL, dato:

NAVN	STUDIEÅR	KVINNE/ MANN	MORSMÅL	Kontakt tlf/mail

Vedlegg 4

INTERVJUGUIDE ASK – KVALITATIVE INDIVIDUELLE INTERVJUER (2019)

Etter deltakelse i læringsaktiviteten «Akademisk språkkafe i sykepleierutdanningen» etter 6 måneder

Hensikt

Hensikten er å kartlegge hvordan studenter med norsk som andrespråk har erfart eget læringsutbytte og læringsmiljøet i språkhjelpaktivitetene.

Intervjuguide etter 6 mnd.

I dette intervjuet ønsker vi å lære av dine erfaringer fra deltagelse i «ASK». Det kan være små eksempler på situasjoner eller prosesser som kan omfatte flere personer.

- ✓ Kan du fortelle om situasjoner eller hendelser der du synes at du har lært best, fått en god utviklingsprosess eller noe som førte til et godt resultat?
- ✓ Hva var det som gjorde at dette ble så vellykket?
- ✓ Hvilke personer (medstudenter, studentassistenter, lærere, frivillige, bibliotekansatte) var involvert og hvilken betydning hadde de?
- ✓ Hva er den viktigste læringserfaringen for deg fra denne historien/eksemplet, og hva kan andre lære fra denne erfaringen?
- ✓ Er det noe mer du vil tilføye?

Kan du fortelle så konkret som mulig hva det er du setter mest pris på ved læringsmiljøet i «ASK»?

- ✓ Det relasjonelle (medvirkning i samtalene, samhandling, trivsel, atmosfæren)
- ✓ Det kulturelle (deling av kulturelle erfaringer, kommunikasjon og bidra til felles forståelse)
- ✓ Det faglige (faglige spørsmål som løses i fellesskap, å bidra med positiv faglig støtte, anerkjennelse, reflekterende team, argumentasjon, dele egne faglige erfaringer)
- ✓ Det fysiske (hvor det foregår, når)

Hvordan opplever du dine egne norskspråkferdigheter ved oppstart av sykepleierstudiet?

- ✓ Å uttrykke deg på norsk, å forstå norsk muntlig, å skrive norsk, å lese og forstå norske sykepleiefaglige tekster?
- ✓ Hvilke forventninger har du til videre deltakelse i «ASK»?

INTERVJUGUIDE TIL FLERSTEGS-FOKUSGRUPPEINTERVJUER

Etter deltakelse i læringsaktiviteten «ASK» i 3, 6, 9 og 12 måneder

Hensikt

I flerstegs-fokusgruppeintervjuene ønsker vi å lære av våre erfaringer som veiledere i læringsaktiviteten «ASK» for sykepleierstudenter med norsk som andrespråk, utvikle lokal kunnskap, bruke erfaringene og ny kunnskap videre. Det kan være enkelte eksempler, prosesser eller erfaringer som omfatter flere situasjoner og flere personer.

Deltagere

Flerstegs-fokusgruppeintervjuene omfatter alle de aktive veilederne i læringsaktiviteten «ASK»; fire 3.-års sykepleierstudenter (studentassistenter), tre lærere (to førsteamanuensiser og en høgskolelektor), to frivillige (en språklærer/ en helsesøster) og de medvirkende biblioteks-ansatte. Da studien strekker seg over tid og veilederne også må ivareta annen undervisning og praksis, er deltakelsen i «ASK» åpen. Det vil si at minst to studentassistenter og en lærer deltar hver gang etter avtalt turnus. Deltagerne i læringsaktivitetene vil derfor kunne variere. Nye deltagere kommer til og kan stille nye spørsmål.

Gjennomføring

Flerstegs-fokusgruppeintervjuene gjennomføres stegvis etter 3, 6, 9 og 12 måneder og varer 1 ½ - 2 timer. Alle deltagerne deler sine erfaringer fra «ASK»-aktivitetene og er medforskere både i datasamling, refleksjon, i tolkningene og diskusjonene. Lærerne fungerer som samtaleledere på omgang og bidrar til at alle kommer til orde, etterspør eksempler og at viktige temaer og relasjoner utdypes. Ettersom samtalene i flerstegs-fokusgruppeintervjuene strekker seg over tid blir ikke alle spørsmålene tatt opp hver gang, men dekkes i løpet av forskningsperioden.

Etter hvert fokusgruppeintervju utarbeider leder en oppsummering, som kommenteres av alle deltagerne før neste fokusgruppeintervju (deltagervalidering). Det brukes lydopptak og teksten transkriberes til tekst for videre kvalitativ tematisk innholdsanalyse.

Tentativ intervjuguide:

- Bakgrunnsopplysninger (veiledere):
 - ✓ Alder
 - ✓ Kjønn
 - ✓ Utdanning
 - ✓ Morsmål

- Hva fungerer bra i løpet av «ASK»? Kan du fortelle om et eksempel der du bidro til en god prosess?
 - ✓ Hva var det som gjorde at dette ble så vellykket?
 - ✓ Hvilke personer (medstudenter, studentassistenter, lærere, frivillige, biblioteksansatte) var involvert og hvilken betydning hadde de?
 - ✓ Hva er den viktigste læringserfaringen for deg som veileder fra denne historien/eksemplet og hva kan andre veiledere lære fra denne erfaringen?
 - ✓ Er det noe mer du vil tilføye?

- Kan du fortelle så konkret som mulig hva det er du setter mest pris på ved *læringsmiljøet* i «ASK»?
 - ✓ Det relasjonelle (medvirkning i samtalene, samhandling, trivsel, atmosfæren)
 - ✓ Det kulturelle (deling av kulturelle erfaringer, kommunikasjon og bidra til felles forståelse)
 - ✓ Det faglige (faglige spørsmål som løses i fellesskap, å bidra med positiv faglig støtte, anerkjennelse, reflekterende team, argumentasjon, dele egne faglige erfaringer)
 - ✓ Det fysiske (hvor det foregår, når)

Invitasjon

ASK - DIALOGKONFERANSEN

Hva er en akademisk språk-kafe?

22.05.2019, KL 12.00 – 16.00

USN, Institutt for sykepleie- og helsevitenskap,

Papirbredden 1, Drammen, rom 4505

Er du interessert i utdanning og hva en akademisk språk-kafe kan bidra med, er dette dialogkonferansen for deg.

Program:

12.00 - 12.10: Velkommen

12.10 - 12.30: Hva er ASK Akademisk språk-kafe for sykepleierstudenter med norsk som andrespråk/Beate Lie Sverre

12.30 - 13.00: Kari Mari Jonsmoen og Marit Greek, OsloMet

13.00 - 13.15: Pause

13.15 - 13.30: ASK-erfaringer fra studentassistentene

13.30 - 13.45: ASK-erfaringer fra sykepleierstudenter med norsk som andrespråk

13.45 - 14.00: ASK-erfaringer fra lærerne og bibliotekarene

14.00 – 15.15: Kunnskapsdeling i grupper, inkl kaffe/frukt

15.15 – 16.00: Oppsummering i plenum: Hva fungerer best i Akademiske språk-kafe? Hva er utfordringene?

Konferansen er gratis. Påmelding innen 15.5, se link.

Skriftserien nr. 54
2020

—
Akademisk språkkafé - ASK
Et medvirkningsbasert aksjonsforskningsprosjekt
Sluttrapport

—
Beate Lie Sverre
Liv Helene Jensen
Anne Skjæret Stenhammer
Marit Gjone Sandsleth
Hjørdis Frisnes

—
ISBN 978-82-7860-449-6
ISSN 2535-5325

—
usn.no

